Dokumentation över

Gamla boplatser i Hedesunda

Hedesunda Hembygdsförening

Gamla boplatser i Hedesunda

En dokumentation med text och foton från Hembygdsföreningens arkiv, namngivna -och minnesgoda personer.

Sammanställt av Sven-Olof Rask

Utdrag ur allmänna kartor
Lantmäteriverket 2000, Drn 199/158

Register

Förord	7
Acksjön	9
Berg	13
Bodtrakterna	18
Främlingshemsdelen	33
Hallsbo	47
Kofsta	51
Landa	54
Sällvallen	52
Ullanda	53
Utomälven	59
Vinnersjö	87
Västbyggeby	130
Ålbo	134
Ölbo	144
Ön	148
Östveda	153
Historier	159

GAMLA BOPLATSER
i Hedesunda

Hembygdsföreningen vill med den här skriften försöka dokumentera de gamla boplatserna och förlänga minnet av de människor som byggt upp vårt Hedesunda.
Vi kan inte nog hedra de gamla bebyggarna som har lämnat ett stort och rikt arv efter sig. Det är inget ekonomiskt värdefullt arv, men desto mera historia och minnen som ej får glömmas bort.
Varje boplats har sin egen historia att berätta. Tyvärr så är många redan glömda. Ett vet vi och det är, att det var ett slitsamt och magert leverne som familjerna levde under. Allt skulle tillverkas för hand med primitiva redskap.Det var med stor ingivelse och bergfast framtidstro som våra förfäder tillredde sin boplats. De hade ofta en stor barnaskara som skulle ha mat och kläder och det var under svåra förhållanden som detta sega, okuvliga folk som kallades torpare, levde och danade vår bygd.

Ett hopp om bättre tider fanns nog vid de flesta torp. Följande sanna historia, som vittnar om framtidstro, kommer från ett mycket fattigt torp: En av torpets söner satt på brostenen när en sockenbo kom förbi och nedanstående samtal följde:
- *Hur har Ni det här då??*
- *Jo, vi får det bra bara vi får slakta grisen,* svarade torparsonen.
- *Har ni gris å?*
- *Neej, men vi skall köpa en.*

Nu håller de flesta boplatserna på att växa igen och det är nästan svårt att hitta husgrunderna. Källarvalven har dock trotsat tidens tand men allt för ofta har källargropen används som sopnedkast. Ett helgerån! Tänk på dem som med natursten byggt de gamla källarvalven.

Hoppas att ättlingar och markägare får tid att röja upp själva boplatsen. Skrapas bort mossan från brosten och grund, så "lever" boplatsen ännu ett tag.

Sven Lindrot vid en 200 årig gammal källare med svale.

Ta med en kaffekorg och besök "Din" boplats. Gå runt och upptäck! Skrapa av mossan på grundstenarna. Kanske brostenen finns kvar? Kanske det finns något årtal eller namn inhugget på den? Kanske spishällen ligger kvar i den nedrasade murstocken?

Kanske Du kan något om de som bodde där? Berätta det för de yngre. Låt historierna vandra vidare. På så sätt kommer den gamla boplatsen att leva minst en mansålder till.

Sven-Olof Rask

"Om vi vårdar våra fäders verk, får vi lön av kommande generationer"

Hedesunda Hembygdsförening

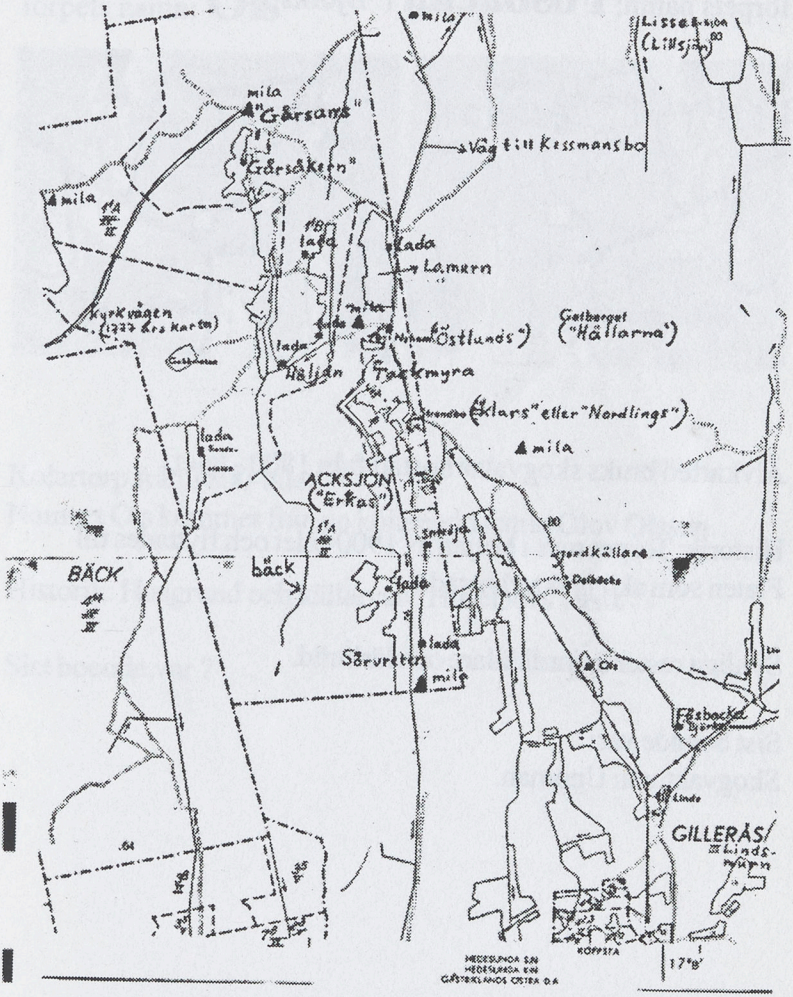

"Bykarta" över Acksjön, med div. anteckningar gjorda av Jan Stener.

Registeringsby: **Acksjön**

Torpets namn: **Fösbacka** ("Björks")

6704742, 617211

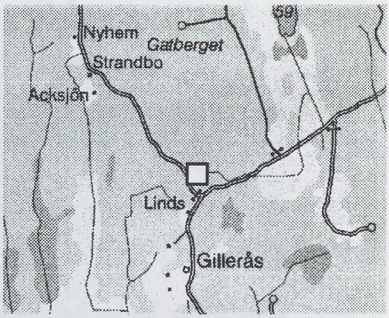

Älvkarleö bruks skogvakarbostad från 1800 - talet.

Historik: Torpet revs i början av 1900-talet och flyttades till Flaten som skogvaktarbostad.

Synliga rester är jordkällare och lärkträd.

Sist boende var:
Skogvaktaren Uppman.

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Acksjön**

Torpets namn: **Ols**

670 4873, 616904

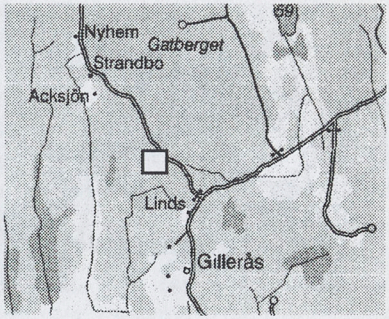

Kolartorp från 1800-talet.
Namnet Ols kommer från en kolare vid namn Olov Olsson.

Historik: Husgrund och källarvalv. Huset revs 1930.

Sist boende var ?

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Acksjön**

Torpets namn: **Dalbäcks**

670 5137, 616905

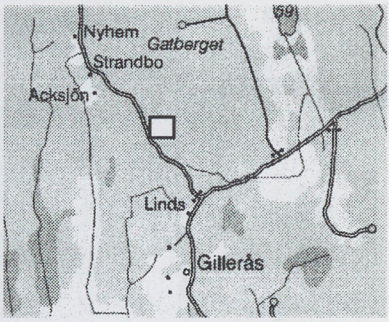

Kolartorp från 1800-talet. Torpet ägdes en gång av patron Tottie på Älvkarleö.

Historik. Huset revs och flyttades 1950. Kvar finns källare samt rester efter husgrund, som raserades i samband med vägbygge.

Sist boende var.
Kolaren Per Dahlbäck.

Markägare. Korsnäs AB

Registeringsby: **Berg**

Torpets namn: **Öbrinks**

6698078, 611103

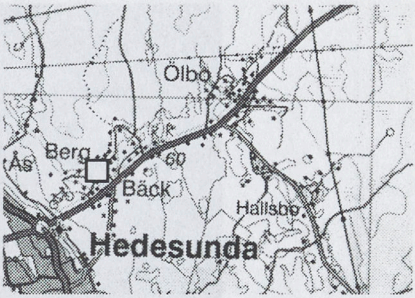

Utdrag ur soldatboken:

1875-1900 Anders Berg soldat nr 30 vid Hälsinge reg. Rote nr. 30. Antagen som soldat här den 16/3 1875. Längd 179 cm. Godkänd i förberedande underbefälsskola vid Mohed 1877, i underbefälsskolan 1:a klass i Karlsborg 1878 samt i andra klass i Karlsborg 1881. Befordrad till vicekorpral den 20/6 1878. Avsked den 27/8 1900. Tjänt utmärkt väl. Får avvakta underhåll. Kommenderad till Långholmen 1877, till Sundsvall 1879. Född i Hedesunda, son till dagakarl Anders Persson och Brita Olsdotter i Brunn, Bosatt i Berg, Hedesunda.

Anders Berg	1850-1839	
Carin Ersdotter	1853-1923	Fr Berg nr 8
Pehr Eric	1873-1873	
Carin	1874-1878	
Stina	1877-1878	
Anders	1879-1880	
Emil	1881-1974	
Hulda Katarina	1884-1969	
Lars Eric	1886-1965	
Kristina	1890-1976	
Margret	1892-1972	

Det berättas om soldaten Berg att han gick till Köping 1878 för att skaffa medicin till sitt fyraåriga barn. Tyvärr dog barnet ändå. Nya tunga steg för soldaten att bära barnen till graven.

De sist boende var:

Erik Öbrink	1871-1950 Skomakare
Anna Jansdotter	1865-1927
Anna Sofia	1896-
Per Erik	1897-
Klas August	1898-
Sven Rickard	1900-1913
Gustaf Aron	1903- Fl t Högbo 1936
Hilma Helena	1905- Fl t Sandviken 1932
Bror Viktor	1923- ” ” ” 1946

Markägare: Anders Öblom

Registeringsby: **Berg**

Torpets namn: **PerAnders i Änget**

6698198, 611988

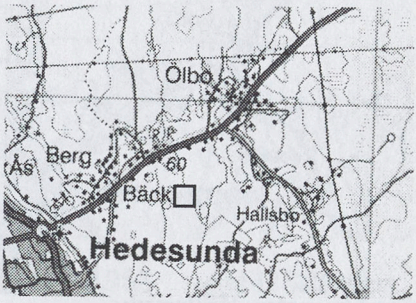

De sist boende var.

Pehr Andersson	1855-1904	F i Finnböle
Stina Ersdotter	1855-1904	
Erik	1880-1900	
Anders	1882-1885	
Anna	1886-1900	
Anders	1889-1901	
Petrus	1895-1909	
Anna Maria	1900-1901	

Historik: Grund. Hela familjen dog ut i lungsot, utom Petrus som växte upp vid Janses.

Markägare: Willy Linander

Registeringsby: **Berg**

Torpets namn: **NordanbroKamrarna**

6697961, 611179

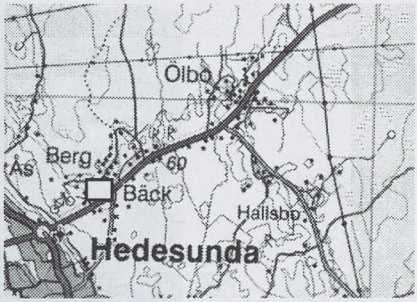

Synliga rester: Källarvalv.
Sist boende: ?
Historik: När gång och cykelvägen Hedesunda - Ölbo projekterades gjordes en undersökning om eventuella fornlämningar skulle beröras. Utredningen gjordes av Länsmuseet i Gävleborg. Ur rapport 1999-04 återger vi följande:
Objekt 2
På ett mindre impediment finns en fyrsidig stenkonstruktion ca 2 gr 2 meter stort. I dess norra del påträffades bränd lera och sot. Möjligen kan stenkoncentrationen utgöra en grav från äldre järnålder. Ca 5 meter nordost om stenkonstruktionen finns ett odlingsröse. Vidare finns en 12 meter lång stensträng ca 8-10 meter norr om den fyrsidiga stenkoncentrationen (RAÄ 266)

Markägare: Rune Lingvall

Registeringsby: **Berg**

Torpets namn: **Källan**

6698367 610949

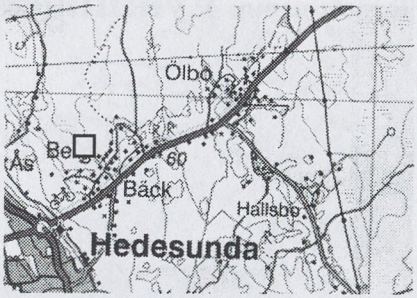

Sist boende var:

Lars Gunnar Nordling	1896-1988	Fl t Sällvallen
Alma Kristina Andersson	1893-1986	F i Harv
Britta	1919-	G t Brunn
Astrid	1924-	G t Brunn

Historik: Grund, källare. Huset revs omkr. 1920.
Strax ovanför torpet finns en kraftig vattenkälla och lite längre upp finns byns ´lyftstenar´.

Markägaren: Rudolf Berg

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Fyllningen**

~~6697751, 621602~~
6697800, 621740

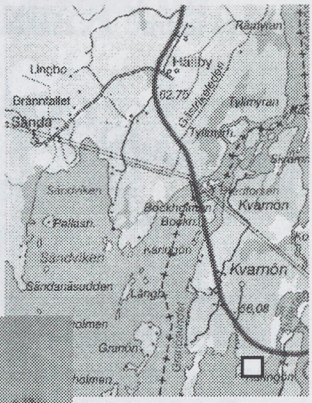

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Oskar Eriksson	1883-1953	Flottn.arb. F i Jugansbo nr 2. Fl. t. Sfs 1935
Edla Erika Ädel	1894-	
Anna Gördis Miranda	1919-	
Oskar Rune	1921-	

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Boplatsens namn: **Lingbo**

670 0446, 619 8~~38~~ 74

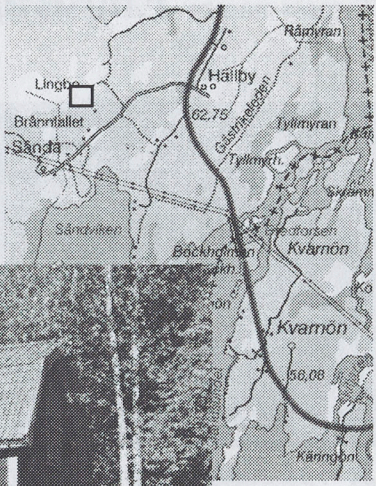

Boplats från 1700-talet.

Sist boende var:

August Lindqvist	1888-1972	Gårdfarihandlare och hemmansäg.
Ester Adéle Andersson	1894-1948	F i Fallet
Folke Manfred	1914-	
Inga Lisa	1917-	
Karin Adéle	1921-	

Historik: Övergivet bostadshus och nedfallna uthus. Många fruktträd och buskar.

Markägare. Anna Lind

670 0551, 619862

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Engstrands**

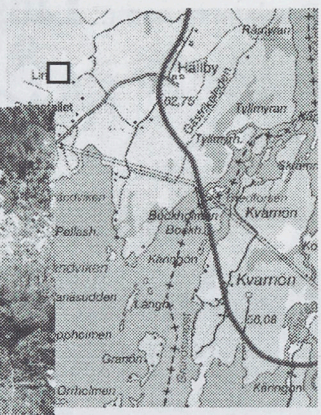

Som på många andra platser är det den nedrasade murstocken som vittnar om en gammal boplats.

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Anders Andersson Engstrand	1857-1928	Arbetare
Stina Persdotter	1855-1902	F i Östveda
Anders Petrus	1880-	
Erik Viktor	1881-1881	Fl t Valbo 1922
Christina Mathilda	1883-	
Anna Sofia	1884-	
Erik Emil	1886-	
Katarina Josefina	1888-	G t Rångsta
Karl Axel	1890-	Fl t Tierp 1925
Johanna Charlotta	1893-	Fl t Valbo 1912
Frida Olivia	1894-	
Johan Gunnar	1898-	G t Axsjön

Historik: Grund och källarvalv.

Markägare: Anna Lind

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Sändavallen**

169 960, 619 856
9846 567

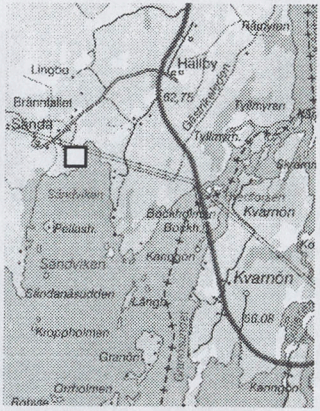

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Anders Andersson	1839-1916	Arbetare i Sända
Anna Pehrsdotter	1835-1900	
Anna, tv *"Valls-Anna"*	1870-1951	
Brita, tv	1870-	till N.Amerika 1905
Stina	1871-	
Carin	1873-	
Anders	1875-1892	
Pehr, tv	1876-1877	
Lars, tv	1876-	
Margareta	1879-	
Johanna	1882-	

Historik: Grund och källare

Markägare: Margareta och Per Eriksson

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Sundins**

6701503, 619665

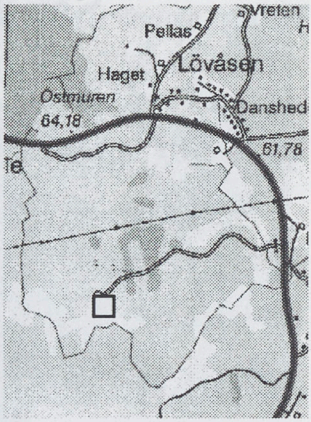

Soldattorp från 1800-talet.
Historik: Grund och källarvalv.
Sist boende var: Soldat nr 55 Lars Olsson Sundin.
Utdrag ur soldatboken:
1822-1843 Sundin Lars Olsson
Antagen som soldat här den 5/9 1822. Längd 174 cm. Död den 18/5 1843. Kommenderad till Väddö kanal 1828, till Kårböle på väganläggning 1831, till Stockholm 1833. Född i Hedesunda. Son till soldat nr 28 Olof Ersson Lund och Brita Ersdotter i Sända. Gift 1: a gången den 8/3 1827 med Cajsa Ersdotter, änka efter landbonde Eric Nilsson i Lågbo nr 1, Hedesunda. Gift 2: a gången den 6/1 1842 med Margta Andersdotter, dotter till bonde Anders Pehrsson och Christina Jonsdotter i Ullanda nr 4, Hedesunda. bosatta i Lågbo, Hedesunda.

Lars Olsson Sundin	1798-
Cajsa Ersdotter	1785-1837
Barnlösa	
Lars Olsson Sundin	1798-1843
Margta Andersdotter	1799-1863
Barnlösa	

Markägare: Anna Lind

6700828, 620969

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Skommars**

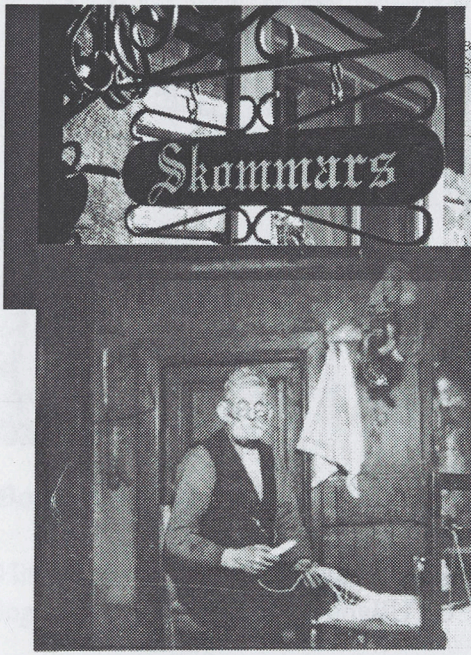

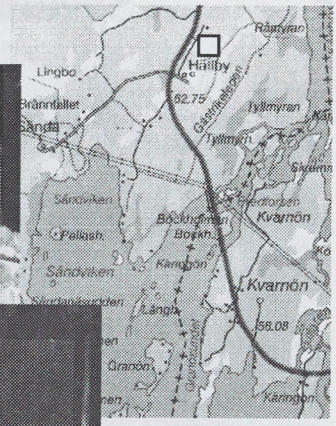

Sist boende var: Fiskaren Anders Hällström, 1852-1939

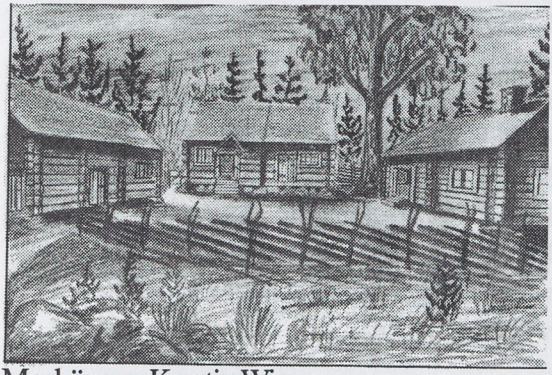

Skommars i Hällby enl. teckning gjord av C E Blomqvist

Markägare: Kerstin Wigg

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Sveddars**

670249, 620862
3140

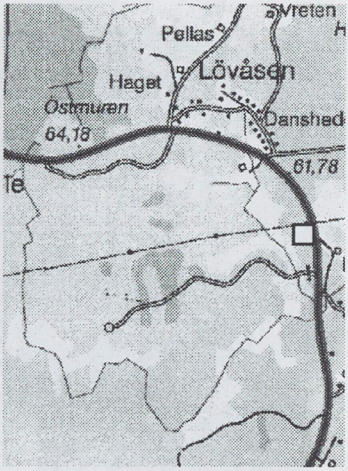

Boplats från 1800-talet.

Historik: Grund och källargrop.

Sist boende var:

Jon Ersson	1825-	Kallad Svedd-Jonas. Kraftkarl. Fl t Älvk.by 1886
Stina Andersdotter	1831-	F i Sevalbo
Karin	1853-	G t Ullanda nr 3
Eric	1855-	
Anna	1857-	G t Kågbo
Anders	1859-	Fl t Norberg 1855
Stina	1862-	G t Kågbo
Jonas	1864-	Fl t Norberg 1855
Brita	1865-	G t Hallsbo
Pher Gustaf	1867-	Fl t Älvkarleby 1886
Johanna	1871-	Fl t Älvkarleby 1886
Carl Petter	1873-	Fl t Älvkarleby 1886

Svedd-Jonas var en styv brottare och var husbonde på midsommarplatsen flera gånger.

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Boplatsens namn: **Styggfalllet**

6704185, 622974

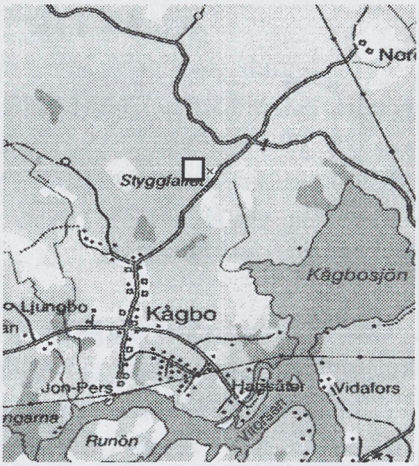

Boplats från 1600-talet.

Historik: Grund och fruktträd. En timrad sammanbygd ladugårdloge finns kvar.

Sist boende var:

Lars-Erik Hedlund	1877-1954	F i Kjessmansbo
Anna Katarina Holm	1877-1965	
Anna Gundborg	1905-	
Erik Valdemar	1909-1909	

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Torpets namn: **Nordansjö**

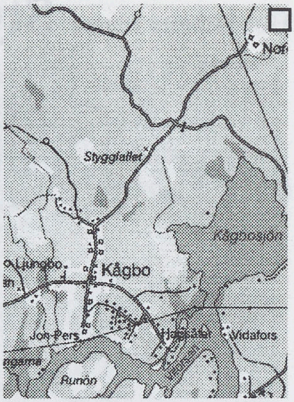

6705278, 624090
4930 045

Soldattorp från 1800-talet.

Historik: Grund och källargrop.
Sist boende var: Soldat nr 55 Anders Ersson Nord.
Utdrag ur soldatboken:
1875-1900 Nord Anders Ersson. Antagen som soldat här den 6/3 1875. Längd 166 cm. Avsked den 27/8 1900. Tjänt utmärkt väl. Får avvakta underhåll. Kommenderad till Långholmen 1877, till Ladugårdsgärde 1878, till Sundsvall 1879, till Sångamo 1881. Deltog i fälttjänstövningarna 1888. Född i Hedesunda. Son till soldat nr 52 Erik Andersson Engström och Christina Larsdotter i Rångsta. Gift den 27/6 1875 med Carin Olsdotter, dotter till bonde Olof Ericsson och Catharina Larsdotter i Östveda nr 2, Hedesunda. Bosatta i Nordansjö.

Anders Ersson Nord	1850-1925
Carin Olsdotter	1842-1926
Cahtarina	1876-1876
Eric	1877-1879
Anders	1878-1878
Lars Erik	1880-
Christina	1884-

Markägare: Bengt Lööv

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Boplatsens namn: **Eklunds**

Soldattorpet i Kågbo

Soldattorpet står som ett minne över soldaten 48 Eklund. Dotterdotter Anna Cahtarina, född 1884, och hennes son Harry var de sista som bodde i stugan.
Soldattorpet är byggt omkring 1770. Genom en drokronologisk analys vet vi att timret höggs vintern 1768-69. På den tillbyggda delen är årtalet 1889 inristat.

Utdrag ur soldatboken:
Soldat no 48, Kungl. Häls. Reg. Antagen som soldat 22/2 1847. Längd 181 cm. Avsked den 26/6 1877. Tjänt väl. Får underhåll.

Anders Eklund	1821-1899	*F i Hällby.*
Brita Larsdotter	1823-1888	Från Hällby
Christina	1845-	
Helena	1847-	
Anders	1856-1858	
Anna	1861-1862	
Stina Andersdotter	1845-1919	Soldatdotter fr. Kågbo
Olof	1869-1935	
Anna Cahtarina	1884-1950	
Anna Cahtarina Andersdotter	1884-1950	Piga i Kågbo
Karl Harry Andersson	1915-1996	Byggn.arbetare
Asta Lind	1933-1997	Från Ölbo

1995 erhöll Hedesunda Hembygdsförening soldattorpet som gåva av Harry och Asta Andersson.
1997 genomfördes yttre restaurering med medel från Länstyrelsen.

Stina Andersson, bilden tagen 1901 *Anna* *Harry*

Dottersonen till soldat nr 48 Eklund, Olof Östling, f. 1869, diktade så här om sitt föräldrahem:

Gamla hydda, tak av näver,
fönsterglas på gammalt sed.
Du mig aldrig kväder
om du sjunker och blir sned.

Du har varit tillflyktsorten
för båd Lejon och Granat.
Landström ock gått genom porten,
Ek och Lund också soldat.
Gamla hydda du kan tälja
var som fordom timat har.
Bjud mig om jag finge välja
stanna evigt hos dig kvar.

Soldat-tavla

Markägare: Rune Isaksson

Registeringsby: **Bodtrakterna**

Boplatsens namn: **Norrgårds**

6702689, 622538
33 412

Boplats från 1600-talet.

Historik: Källarkulle.

Sist boende var:

Olof Olsson Sundström	1848-1914	Bonde
Carin Persdotter-Sundström	1849-1929	F i Lindåsen
Margareta	1872-1875	
Olof	1874-1879	
Pehr	1875-1875	
Margareta	1877-1879	
Margareta Catharina	1880-1893	
Per Olof	1882-1883	
Per Amandus	1884-1981	
Kristina Beata	1887-	
Olof Simon	1890-	Fl t Göteborg
Augusta Olivia	1893-1918	Bosatt i Gävle

Markägare: Bengt Engstrand

Registeringsby: **Bodtraktrakten**

Torpets namn: **Tältens**

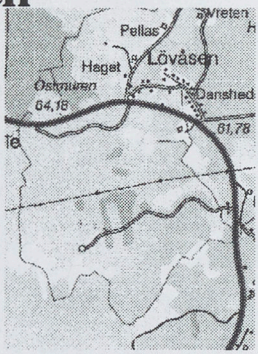

Utdrag ur soldatboken:
1835-1845 Tält Jonas Christiansson Antagen som soldat här den 9/2 1835. Längd 166 cm. Jägaresoldat den 1/1 1838. Död den 20/3 1835. Kommenderad till Rindö 1842.Född i Hedesunda. Son till soldat nr 59 Christian Danielsson Krants och Caisa Jonsdotter i Harv. Gift den 26/12 1833 med Catharina Andersdotter, dotter till husman Anders Jönsson och Catharina Andersdotter i Gisselbo, Hedesunda. Bosatta i Harv och sedemera i Lövåsen, Hedesunda.

Johan Christiansson Tält	1812-1845
Catharina Andersdotter	1809-1888
Anders	1833-1833
Cahtarina	1834-
Anders	1836-
Lars	1839-1839
Jonas	1840-
Christina	1844-

Sist boende var: Jonas Ersson ("Jonas Bank"), 1872-1955, flottningsarbetare och barnbarn i huset.
Historik: Det berättas att döttrarna Tält hade svårt att låta andras saker vara ifred. En dag ertappades en av döttrarna i en matkällare av granngårdens matmor, som helt resolut stängde in tjuven i källaren. Flera grannfruar stötte till och glädjen var stor. Nu skulle tjyvstrykerskan få sitta tills karlarna kom hem. När så dagen led mot sitt slut och tjuven skulle släppas ut, visade det sig att källaren var tom. Tjuven hade slunkit ut genom det trånga potatisintaget på källarens baksida. Där hade bondmororna suttit skrattande och vaktat hela dagen till ingen nytta. Skrattar bäst som skrattar sist, heter det ju.
Catharina Tält var mormor till Johan Grandin (det sista barnhusbarnet som såldes på auktion i Hedesunda).

Markäg.: Gunnel Eriksson

Registeringsby: **Bodtraktrakten**

Torpets namn: **Nygårds**

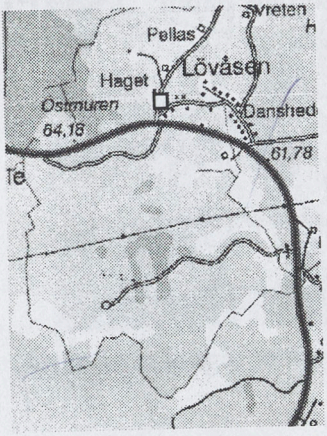

6702807 619977

Boplats från 1800-talet.
Historik: Källarkulle.

Sist boende var:

Per Isaksson	1859-1940	Infl fr Konstaopel (BK)
Brita Ersdotter	1861-1949	F i Hällby
Signe Sofia	1886-	
Maria Beate	1890-1898	
Signe Sofia Isaksson	1886-	
Agnes Sofia	1909-	

Markägägare: Rolf Stigsson

Registeringsby: **Bodtraktrakten**

Torpets namn: **Näversva**

6703399, 620349

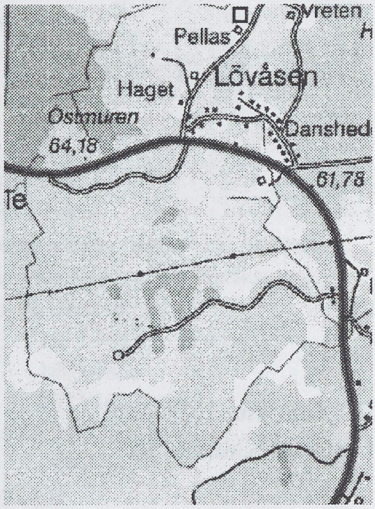

Boplats från 1700-talet.
Historik: källarruin, körsbärsträd

Sist boende var: ?

Markägägare: Rolf Stigsson

6709553, 608366

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Boplatsens namn: **Norrbo**

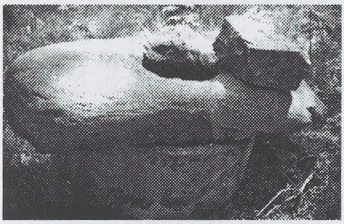

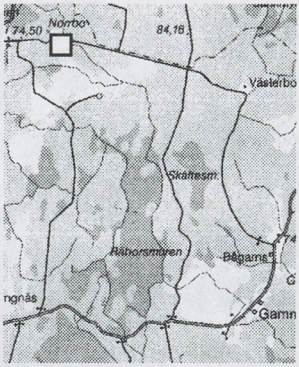

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Karl Erik Ragnar Nyman	1910-	Arrendator, korgarbetare
Anny Kristina Jernkvist	1922-	F i Ås
Karl Erik Roland	1940-	
Kurt Lennart	1942-	
Rolf Ingemar	1946-	
Anny Marianne	1949-	
Solveig Birgitta	1951-	

Synliga rester: Grund, jordkällare och brunn.
Historik: Gården revs på 1950-talet. Norrbo var en gång en "storgård" med ca 1600 ha skogsmark, som sedan köptes upp av Korsnäs AB.
Endast klövjestig fanns från Norrbo ända in på 1900-talet.
Husgrund, jordkällare, brunn med en stenhäll som tak. I brunnshällen har det mejslats ett ca 60 cm stort hål.

Skiss:

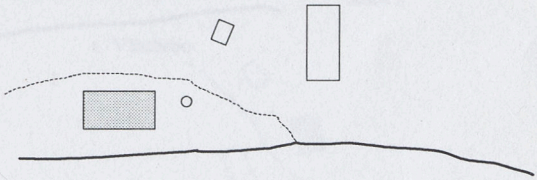

Markägare: Korsnäs AB.

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Västerbo**

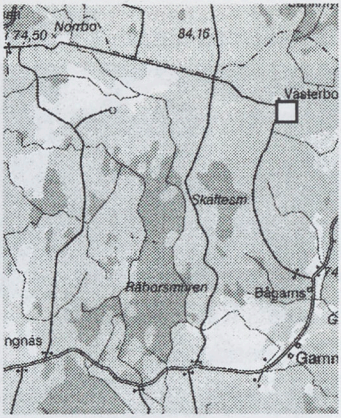

6709126, 610143

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Erik Eriksson	1900-	Arrendator
Maria Elisabet Öhrn	1905-	Infl f Valbo
Anna Margareta Elisabet	1946-	

Historik: Gården används i dag som kursgård för jaktområdet och Korsnäs AB.

Skiss:

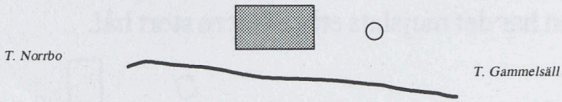

Markägare: Korsnäs AB.

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Byrilsbo**

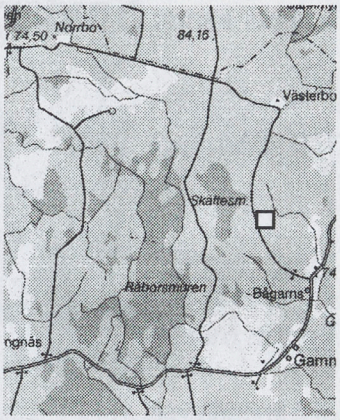

6708141, 610107

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Per Nilsson	1894-1922	
Kristina Persson	1900-	F i Österbo. Omgift.
Per Erik	1920-	
Anna Maria	1922-	G t Gräsbäcken
Nikolaus Nilsson	1896-	
Kristina Persson	1900-	
Elsy Dagny	1925-	
Karin Margit	1927-	
Siri Kristina	1930-	
Bernt Nikolaus	1935-	

Synliga rester: Grund, bärbuskar, syrener.
Historik: Gården revs 1959. Av timret byggdes två sommarstugor på Ön, Hedesunda.

Skiss: t. Västerbo

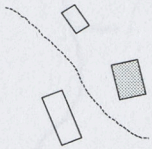

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Sjudars**

6709850, 612399

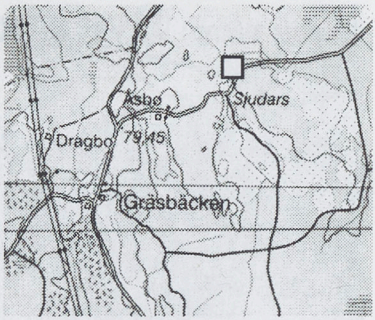

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Eric Ersson Östblom	1872-	Fl t Nora 1918
Anna Nord	1870-	Infl fr Årsunda
Maja Nilsson		Fr Byrilsbo
Karin Nilsson		” ”

Synliga rester: Grund, jordkällare, brunn.
Historik: Gården revs 1935. En gång i tiden bodde här en salpetersjudare.

Skiss

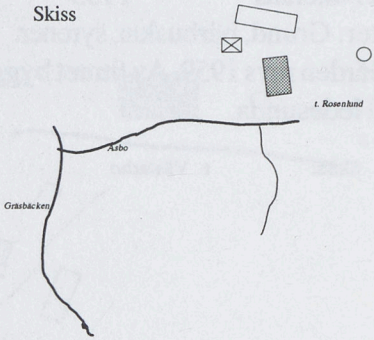

Markägare: Stiftsnämnden

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Boplatsens namn: **Bengs** i Åsbo

6709426, 612393

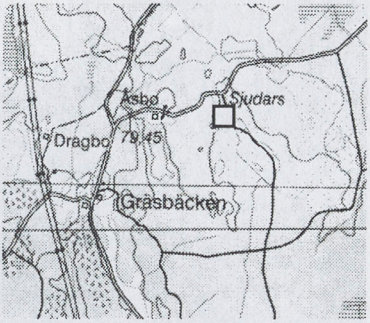

Boplats från 1800-talet.
Historik: En gång en "storgård" med ca. 1200 ha skogsmark som såldes till Domänverket.

Sist boende var:

Lars Erik Andersson Mattsson	1882-	Arrendator
Johanna Nilsson	1890-	F i Byrilsbo
Anna Viktoria	1911-	G t Ås
Beda Kristina	1913-	G t Sevalbo
Erik Einar	1916-	Fl t Hyttön

Synliga rester: Grund, jordkällare, brunn, äppelträd, bärbuskar.

Skiss:

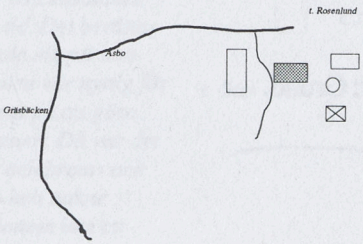

Markägare: Stiftsnämnden

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Nyvalla**

6706010, 609298

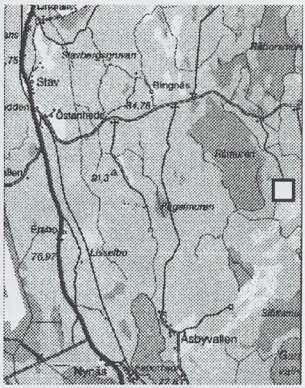

Boplats från 1800-talet.
Historik: Gården revs på 1950-talet.

Sist boende var:

Lars Olof Ek	1884-	F i Harv. Fl. t. Söderfors 1914
Kristina Nilsson	1892-	F i Byrilsbo
Olof Einar	1915-	
Anna Berta Katrina	1916-	
Lars Henry	1919-	
Lars Erik Nikolaus	1921-	
John Arne	1928-	

Synliga rester: Grund.

Markägare: Korsnäs AB

6707294, 607329

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Qvists**

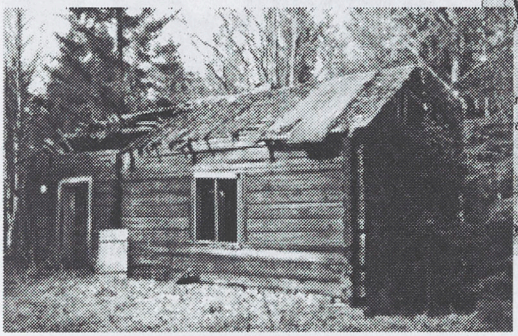

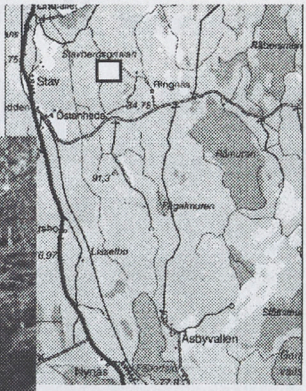

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var: Per Qvist 1888- Född på torpet.
Synliga rester: Fallfärdig stuga, två brunnar, källargrop, rester efter ladugård och stall, kvarlämnade jordbruksredskap, syrener.

Qvist levde ensam hela sitt liv, med undantag av några år då han hade en hushållerska från Holmsveden. Hon hade en dotter Karin. Dessa två flyttade efter några år till Hedfallet. Qvist hade fyra kor och en häst. Tjärnade smör och sålde. Körde i skogen på vintern. Ett slitsamt leverne i all ensamhet. Det gällde att ta tillvara all tid. Det berättas att Qvist inte hade tid att sola sig på sommaren, fast han visste att solen var nyttig för huden. Nej, det fick han passa på att göra när han satt på slåttermaskinen. Då var det soligt och varmt. Att flugor och broms och grannar var nyfiken på den helt nakne slåttermannen, det bekom honom inte ett dugg.

Skiss:

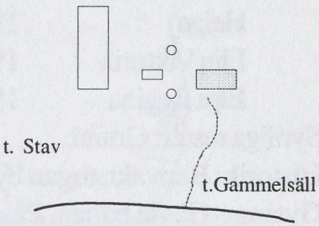

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Banvaktsstugan Stav**

6706617, 606594

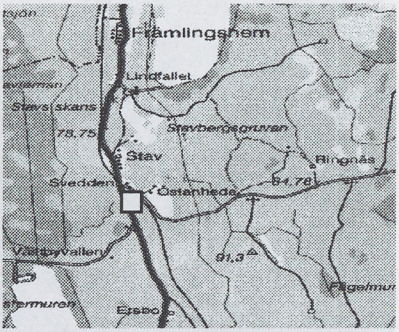

Boplats från 1887-1937.

Sist boende var:

Per Andersson	1874-	Slaktare och banvakt
Maria Hedström	1874-	F i Ölbo
Hilma Kristina	1897-	
Axel Andreas	1898-1901	
Anna Maria	1900-	
Axel Edvard	1902-	
Elon Andreas	1904-	
Per August	1906-	
Karl Erik	1910-	
Helge	1912-	
Elin Viktoria	1915-	
Elsa Regina	1918-	

Synliga rester: Grund.

Historik: Banvaktstugan byggdes för banvakt efter Sala-Gysinge-Gävle banan. På dressin stakade eller trampade banvakten efter banan sina turer varje dag.

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Vallstanäs** (Sjöstrands, Mörtas)

6707792, 606630

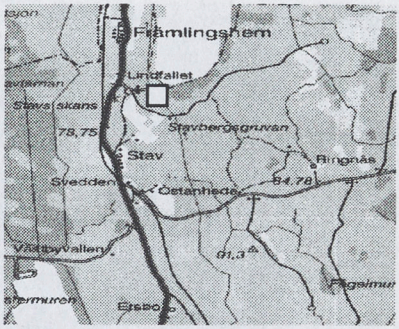

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Pelle Andersson	1902-	
Britta Kristina Hedblom	1901-	F i Brunn
Kjell Lars Sven Erik	1938-	
Tage Per Berndt Kennet	1941-	

Synliga rester: Grund.
Historik: Arrendegård under Korsnäs AB

Skiss:

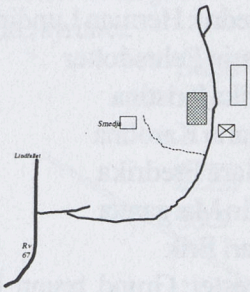

Markägare: Korsnäs AB

670 6269, 606 434

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Västerfallet**

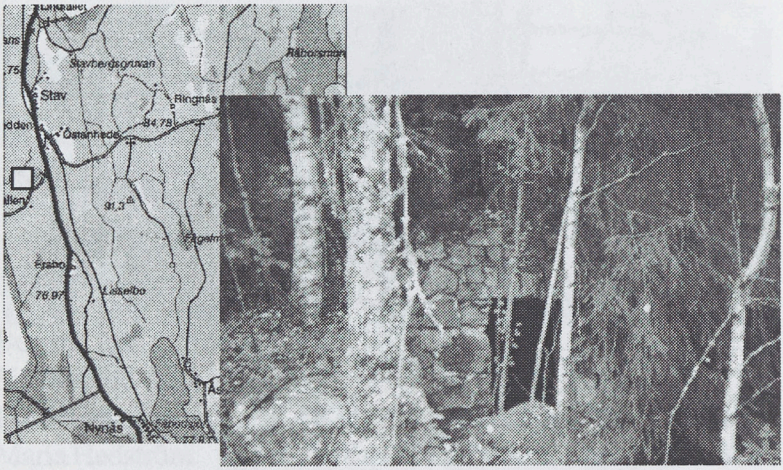

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Carin Pehrsdotter	1857-1916	Kolardotter. S. gift.
Anna Catharina	1876-	G t Ålbo
Per Johan (Svan)	1880-	
Carl-Erik	1883-1886	
Johanna Matilda	1888-	
Fredrik Herman Lundin	1863-	Infl. Fr. Gävle
Carin Pehrsdotter	1857-1916	Kolardotter
Erika Kristina	1880-	Fl t Valbo 1907
Maria Karolina	1892-	” ” 1908
Klara Fredrika	1894-	” ” 1910
Elin Margareta	1896-	” ” 1913
Karl Erik	1899-1899	

Synliga rester: Grund, brunn, källarvalv.

Historik: Tomten används nu som plats för jaktkoja.

Markägare: Korsnäs AB

670641, 606452

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Västerbo-Karins**

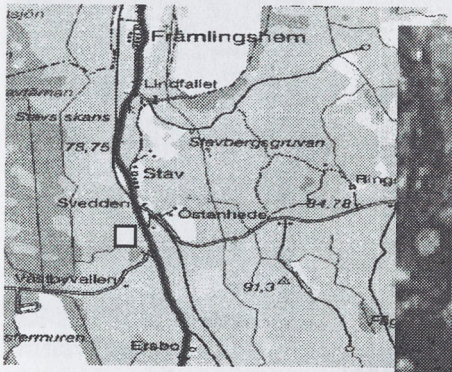

Vesterbo-Karin på sin 80-årsdag

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Carin Larsson 1863-1950 F i Västerbo

Carin var 16 år och skulle hjälpa till vid vandrings-tröskningen hemma i Västerbo. Då råkade hon få in sin vänstra arm i tröskverket. Efter att ha fått loss armen kördes Karin med häst till Gävle. Tyvärr gick det inte att rädda armen utan den måste amputeras. Karin fick sedan en krok till hjälp på sin armstump.

Trotts sitt handikap dagsverkade Karin hos bönder och grannar i hela sitt liv. Hon var mycket omtyckt och besatt stor intelligens.

Synliga rester: Fallfärdig stuga, brunn, syrener.

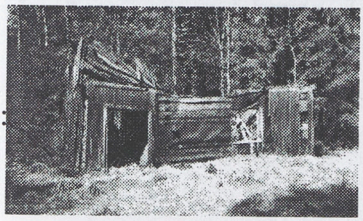

Skiss

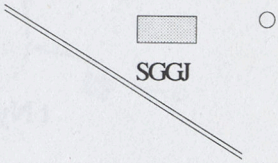

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Litselbo**

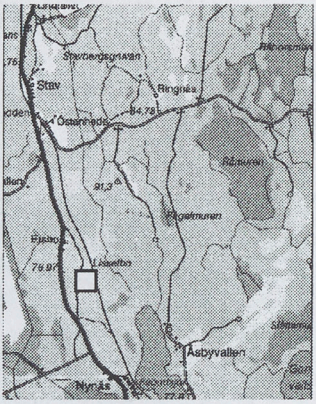

6705118, 607054

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Lars Arvid Lindberg	1916-2000	
Karin Elida Östlund	1919-1986	Infl. Fr. Nianfors
Ingvor Elisabet	1948-	
Tord Conny	1951-	
Rune Enar	1958-	

Synliga rester: Grund efter bostad, brygghus och ladugård.
Äppelträd, lönnar, vinbärsbärsbuskar.

Historik: Gården revs i slutet av 1950.

Skiss:

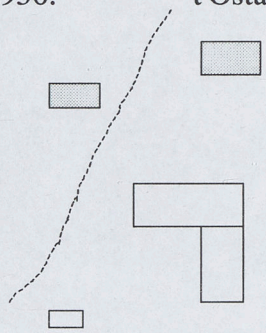

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Östlings**

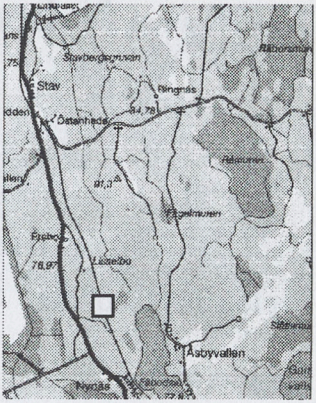

670 9671, 607251

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Gustav Eugen Östling	1896-	
Signe Maria Östblom	1899-	F i Åsbo
Erik Artur	1919-	
Olof Arne	1921-	
Karl Allan	1923-	
Gustav Albin	1925-	
Per Alvar	1927-	
Ann Britt Viola	1930-1931	
Anna Birgitta	1931-	
Benny Elisabet	1934-	
Marianne	1937-1937	

Synliga rester: Grund , brunn, äppelträd.

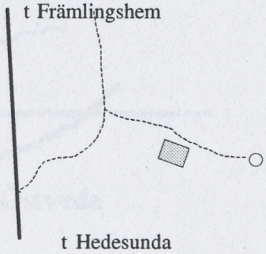

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Främlingshemsdelen**

Torpets namn: **Nyhem**

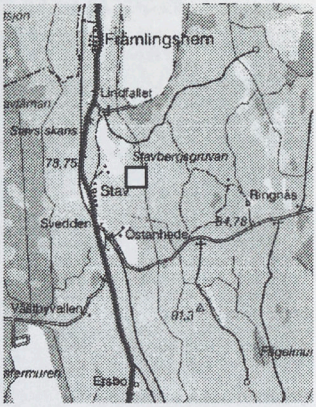

6707344, 606799

Boplats från 1800-talet.

Byggdes upp av:

Gustav Oskar Sjöstrand	1883-	Se Vallsnäs
Johanna Kristina Linander		

Sist boende var:

Sven Olof Olsson	1913-
Anna Kristina Sextilia Sundberg	1910-
Barbro Marianne	1939-
Gun Virginia	1943-
Lars Sven Ingemar	1950-

Skiss

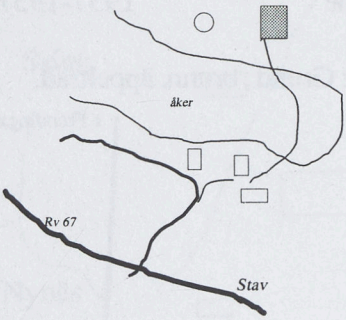

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Hallsbo**

Torpets namn: **Gretes**

6697792, 613692

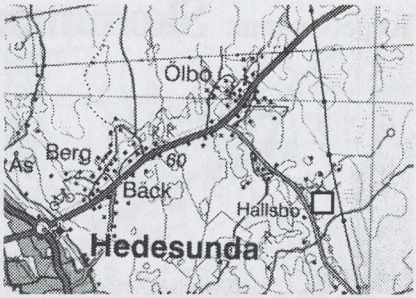

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Johan Ålander	1884-1964	Stenarbetare
Maria Margareta Andersson	1873-1962	
Per Evald Lindberg	1893-1971	

Synliga rester: Grund och källare. Ett äppelträd.

Historik: Ny stuga uppfördes på andra sidan åkern, invid vägen till Tillmanstorpet.

Skiss:

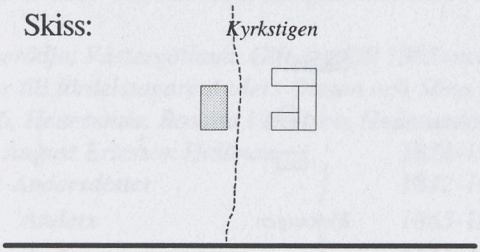

t Ölbo t Östveda

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Hallsbo**

Torpets namn: **Skommars**

6697768, 613877

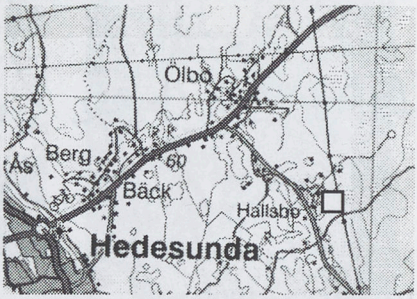

Sist boende var:

Eric Svensson	1795-1869	Kolare, skomakare
Brita Nilsdotter	1794-1867	F i Ölbo nr 3
Stina	1821-	
Margareta	1823-	
Eric	1825-1825	
Brita	1827-	G t Kofsta nr 1:s
Eric	1830-	
Anna	1834-	Fl t Valbo 1862
Nils	1838-1840	

Eric Svensson lär ha varit den som skötte sista avrättningen i Hedesunda.

Skiss:

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Hallsbo**

Torpets namn: **Hallmans**

669788, 613433

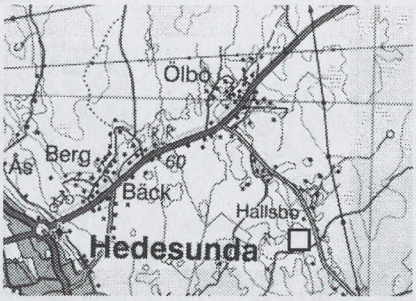

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Anders Hallman	1868-1911
Lina Erika Hellström	1880-1927
Olof Johan Walfrid Hellström	1906- (Brunnsheden)

Synliga rester: Förfallen stuga, källare.
Historik: Soldattorp. Sista soldaten var:

Utdrag ur soldatboken:
1864-1891 Nr 142 Hallman
Antagen som soldat här den 9/12 1864. Längd 168 cm. Av Hälsinge regementes krigsrätt den 30/6 1877 dömd till fängelse i 5 månader och 15 dagar för fylleri samt vägran att åtlyda förmans i tjänsten givna befallning. Avsked 1890, nedsatt hörsel och allmän svaghet. Tjänt väl. Får avvakta underhåll. Kommenderad till Ladugårdsgärde 1867 och 1878, till Gävle 1869 och 1875, till Långholmen 1869, till Sundsvall 1879.
Född i Finnerödja, Västergötland. Gift den 2/9 1865 med Stina Andersdotter, dotter till fördelstagare Anders Olsson och Stina Ersdotter i Rångsta nr 6, Hedesunda. Bosatta i Hallsbo, Hedesunda.

Lars August Ericsson Hallman	*1838-1903*
Stina Andersdotter	*1832-1908*
Anders	*1865-1865*
Anders	*1868-1911*
Eric	*1873-*

Markägare: Kennet Arvidsson

Registeringsby: **Hallsbo**

Torpets namn: **Fredlunds**

669 6942, 614026

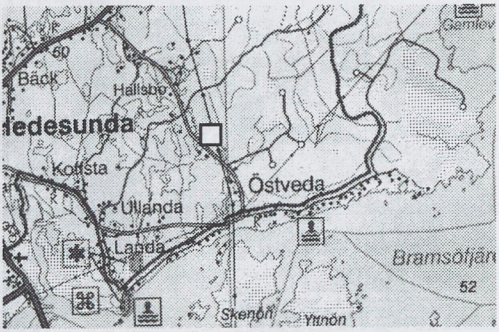

Boplats från 1800-talet
Sist boende var:
Per Olof Fredlund 1873-1956 Emigrerade till USA 1903.
Återkom till Harv.
Karin Östlund 1879- F i Brunn. " " " "

Historik: Endast källare kvar.

Markägare: K J Hellström

Registeringsby: **Kofsta**

Torpets namn: **Englunds**

6696317, 612152

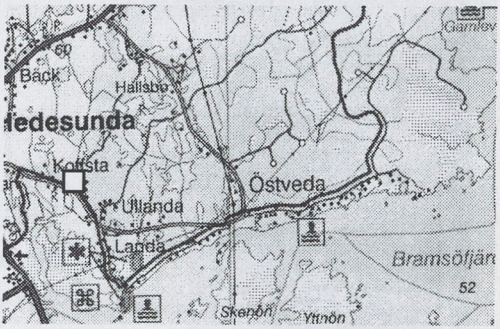

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Anders Rickard Svärd	1872-1954	Smed
Stina Jonsdotter	1870-1943	F i Landa
Johan Rickard Werner	1894-1910	
Signe Kristina	1897-	
Selma Karolina	1900-	Fl t Nora
Anna Wilhelmina	1904-	Fl t Guldsm.h. 1939

Markägare: Per Persson

6700975, 609857

Registeringsby: **Sällvallen**

Torpgrundets namn: **PerErs**

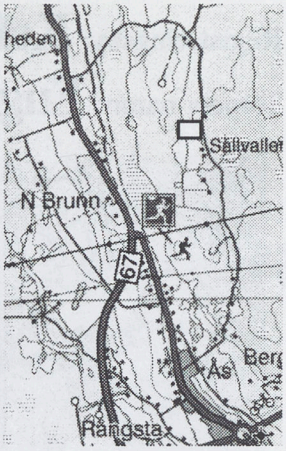

PerErs-far och mor i Sällvallen, fotagraferad 1924.

Sist boende var:

Anders Larsson	1852-1934 (Se foto)
Kjerstin Ersdotter	1854-1924
Erik Andersson	1886-1973
Anna Olsson	1901-1976
Anna Lisa	1922-
Ingrid Linnéa	1926-
Erik Lennart	1934-

Markägare: Nils Erik Persson

6695755, 612468

Registeringsby: **Ullanda**

Torpets namn: **Pellas**

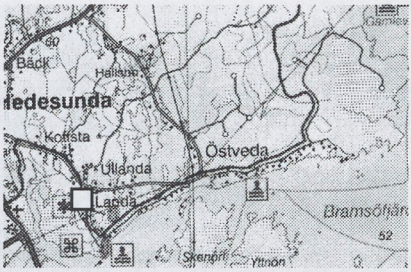

Boplats från 1700-talet.
Först kända bebyggaren var:
Soldat nr 68 Per Svensson Engman, senare bonde på Ullanda nr 5. Landboställe.

Sist boende var:

Erik Ekman	1865-1938	Landbonde
Brita Andersdotter	1869-1937	F i Ullanda nr 2

Historik: Grund, brunn, äppelträd, körsbärsträd. Del av lada finns kvar.

Skiss

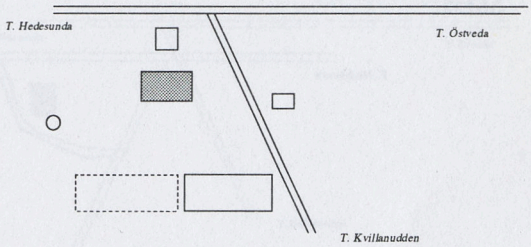

Markägare: Tommy Frisk

Registeringsby: **Landa**

Torpgrundets namn: **JanPers**

6695678, 612731

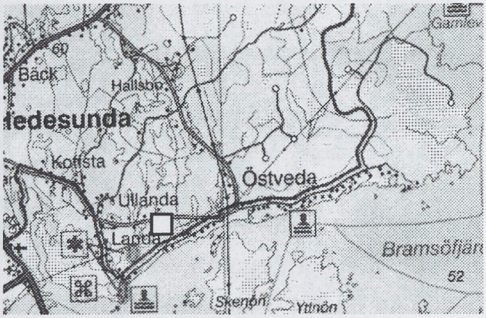

Boplats från 1600-talet.
Sist boende var:

Eric Jönssson Frisk	1850-1936	F i Finböle. Omgift.
Carin Olsdotter	1849-1889	
2:a giftet Anna Persdotter	1862-1938	Änka fr. Ölbo.

Historik. Grund, äppelträd.

Skiss.

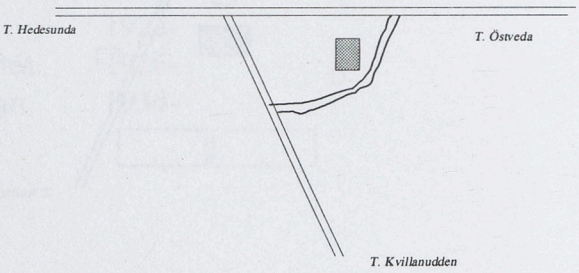

Markägare: Tomas Thellbro

Registeringsby: **Landa**

Boplatsens namn: **Lassas**

669 5823, 613481

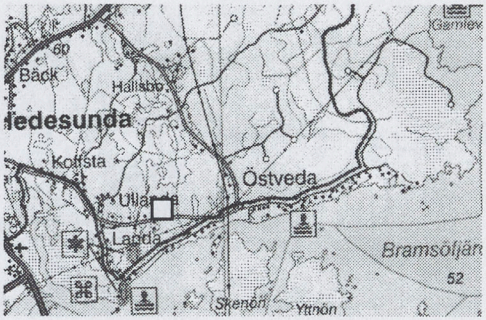

Boplats från 1800-talet.

I Lillstugan bodde	1938-1941:	
Karl Emanuel Hallkvist	1896-1963	
Anna Eleonora Hemlin	1895-1968	Infl. fr. Valbo
Gerd Marianne	1932-	
Per Dick Emanuel	1934-	

Historik.Grund, källare.

Skiss:

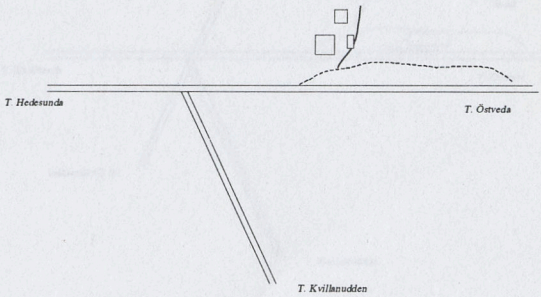

Markägare: Tomas Thellbro

Registeringsby: **Landa**

Torpgrundets namn: **Bergens**

669 ~~5912~~, ~~613606~~
5848, 613546

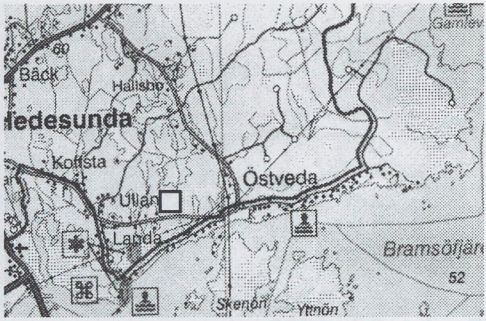

Boplats från 1800-talet.

Endast källaren finns kvar.

Sist boende var: ?

Skiss:

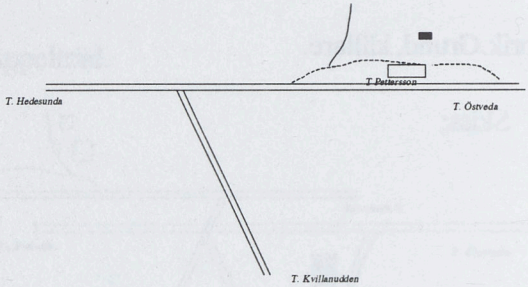

Markägare: Tomas Thellbro

Registeringsby: **Landa**

Torpgrundets namn: **Janssons**

669 6024, 613 560

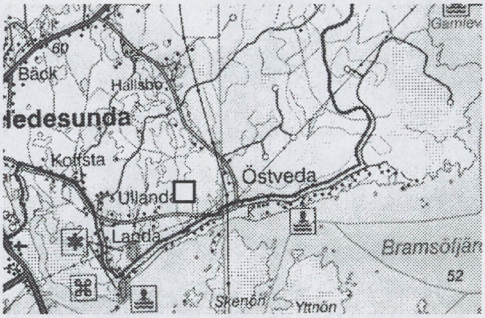

Boplats från 1800-talet.

Historik: Äppelträd. Grundet troligen bortodlat.

Sist boende var: Jansson ?

Skiss:

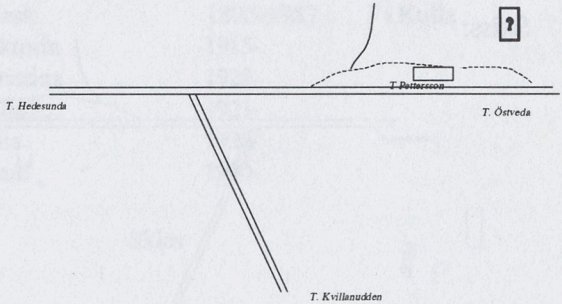

Markägare: Tomas Thellbro

Registeringsby: **Landa**

Torpgrundets namn: **Hassels**

669 5670, 613599

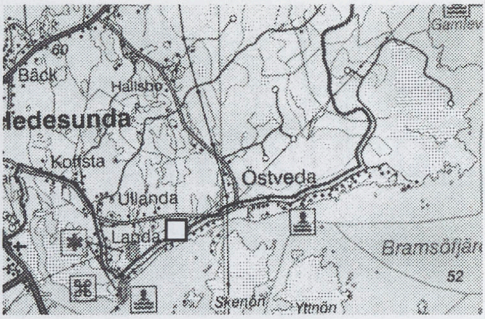

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Pehr Jansson Forslund	1842-1913	Bysmed
Carin Ersdotter	1838-	F i Ålbo

Historik: Grund, källare, brunn, äppelträd, syrener.

Skiss:

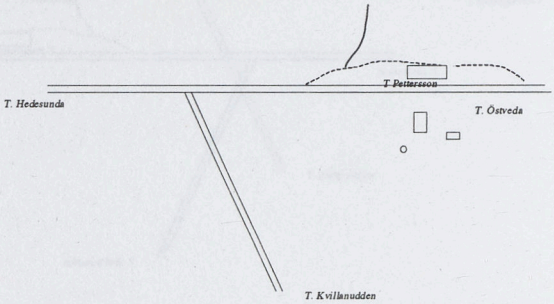

Markägare: Berna och Axel Pettersson

Registeringsby: **Utomälven**

Boplatsens namn: **Lill-Hade**

668 8/6042, 613413

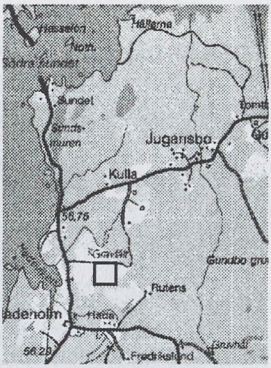

Boplats från 1800-talet.
Historik: Lill-Hade låg under Hade Herrgård. Där bodde kolare och skogsarbetare. I början av 1900-talet gjordes torpet till ett arrendeställe under Hade Herrgård, sedan under Korsnäs AB. Gården var i liggtimmer och hade två r o k och nystu (kallrum). Till gården fanns en ladugård, stall och loge, jordkällare och egen brunn. De åkrar som låg mellan gården och gravfältet hörde till arrendet. Första arrendatorn var Per Pehrsson Hadin. Rickard och Hulda Hadin var de sista på Lill-Hade och slutade arrendet 1954. Efter auktion flyttade de till norra Brunn. Gården såldes för rivning och finns nu i Västanå, Sandviken. I början på 1980-talet revs ladugården. Den odlade marken är nu igenplanterad med gran.
De sist boende var:

Anders Rickard Hadin	1887-1961	Arrendator
Hulda Axelina Rask	1895-1987	F i Kulla
Linneá Viktoria	1915-	
Nanny Kristina	1920-	
Inga Cecilia	1921-	
Anna Stina	1926-	
Nils Rickard	1930-	

Skiss

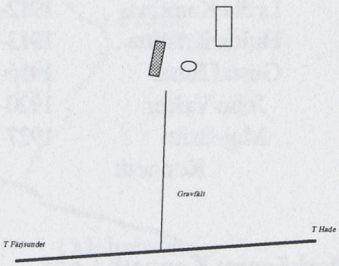

Markägare: Korsnäs AB

668 6792, 613 449

Registeringsby: **Utomälven**

Boplatsens namn: **LarsErs**

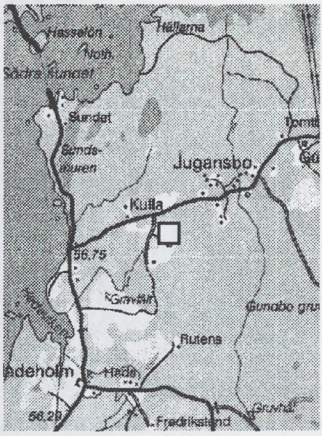

Boplats från 1600-talet.
Historik: Kulla nr 1 blev skattehemman år 1630 och taxerades då till 1 öresland. Hemmanet övertogs av Gysinge Bruk i början av 1700-talet. Det övergick sedan i Korsnas AB:s ägo och blev ett arrendeställe.
Sista boningshuset på 1900-talet var en stor timmerbyggnad i liggtimmer och två våningar. Ena änden av huset var kallrum och användes som sommarbostad. Gården revs på 1960-talet av en Gysingebo och timret skulle användas vid ett husbygge. Ett härbre finns kvar vid vägskälet mot Frosters. Likaså ladugård med stall, loge och vedbod finns kvar och har inköpts av Kenneth Lööf.
Sist boende var:

Robert Löf	1886-1955	Arrendator 1932- 55
Karolina Eriksson	1887-1964	Syster till Anders Eriksson
Erik Sigfrid	1909-1983	Fl. t. Ön
Anna Maria	1910-	
Lydia Karolina	1912-	Gift till Färjsundet
Hulda Kristina	1913-	Fl. t. Stockholm
Gustaf Einar	1916-	Fl. t. Hedesunda
John Valter	1920-1982	
Maj-Britt	1927-1971	
Kenneth		

Markägare: Kenneth Lööf

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Westers**

668 6569 613537

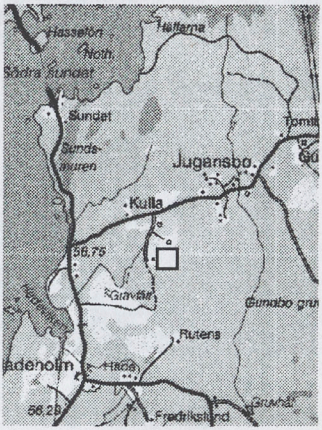

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Pehr Eric Wester	1823-1874	Skogvaktare. Infl fr Hallsberg
Charlotta Pehrsdotter	1820-1904	Infl från Ödeby (NK). *Kallades Madam Wester*
Axelina Elisabet Charlotta	1848-	G t Holmen
Gustaf Theodor	1858-	
Irenes Julius	1861-	Fl t Öst.f.bo
Emma Maria Malvina	1863-	G t Brunn nr2

Historik: Gården revs i slutet av 1800-talet.

Synliga rester: Källare.

Skiss

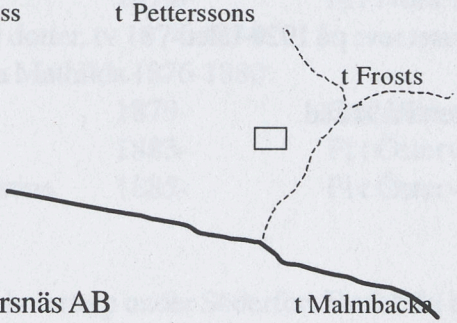

Markägare: Korsnäs AB

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Fryggesbo**

6688157, 614666

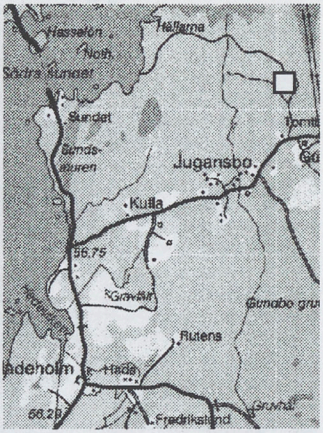

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Lars Lingvall	1846-1897	Landbonde. Fl t Gävle 1916
Stina Ersdotter	1859-	F i bälgsnäs.

Historia: Huset revs på 1920-talet.

Synliga rester: Fruktträd.

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Hällarna**

668643, 613479

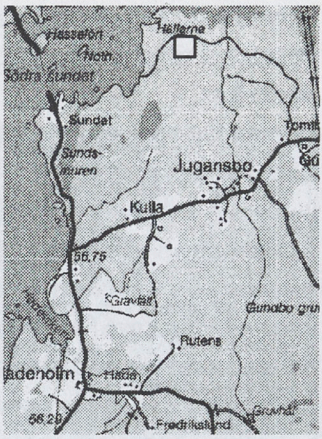

Boplats från 1800-talet.
Här bodde:

Anders Andersson	1780-1838	Kolare. F i Nora
Margareta Anderdotter	1771-1855	F i Östervåla
Anders Andersson	1811-1879	Kolare
Anna Larsdotter	1802-1893	F i Ön nr 8
Lars Andersson	1838-1903	Kolare. Fl t Hade.
Margta Olsdotter	1841-1927	F i Ås nr 5
Anders	1863-1874	
Anna	1864-	G t Kulla
Brita-Stina	1868-	G t Bomhus
Carin	1872-1874	
Maria, tv	1874-	Fl t Nora 1891
Dödfödd dotter, tv	1874-1874	
Catharina Mathilda	1876-1880	
Johanna	1879-	G t Hade
Matilda	1883-	Fl t Östervåla
Erika Kristina	1885-	Fl t Östervåla

Historia:
Hällarna var ett kolartorp under Söderfors Bruk från början av 1800-talet.

Huvudorsaken för torpets tillkomst var nog att därifrån gick att utlasta kol till skutorna som gick till järnbruken i Gysinge och Söderfors.
Platsen låg vackert med utsikt ut över älven och in på Somfarsjön. Timmerstugan låg högt uppe på hällarna. Till den hörde en ladugård, loge och vedbod. Endast några små åkerlappar hemmavid och i Gnöte var uppodlade. Älvängarna fick bestå med det mesta fodret. Ned till Hällarna gick kyrkstigen från Kulla och varje söndag kom folk för att med kyrkbåten ro till kyrkan. Kring brunn fanns stenar, som kyrkfolket vilade sig på under inväntan av övriga kyrkofarare.
Kvar finns endast igenplanterade åkerlappar, ett källarvalv, grundstenar och vildaplar.

Skiss:

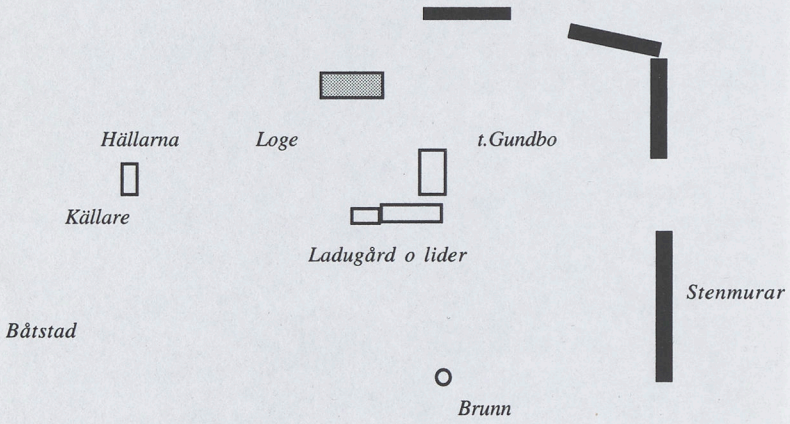

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**.

Torpets namn: **Hallvret**

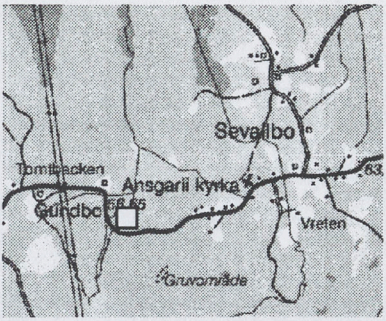

6687290, 615351

Boplats från tidigt 1800-tal.

Sist boende var:

Anders Pehrsson Björk	1850-	från Brunn
Brita Ersdotter	1852-	” Gundbo
Per Eric	1872-1872	
Anna Stina	1874-	Ffl t Valbo1892
Per Eric	1877-1879	
Beda Cahtarina	1880-1882	
Per Johan	1884-	Fl t Nora 1914
Erika Catarina	1888-	Fl t Gudmundrå 1901
Erik Gustaf	1892-	Hem.äg. i Dalkarlsbo nr 2

Historik: Gårdsnamnet lär komma från en soldat Hall.

Markägare: Sven-Olov Hilding

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Kalles**

6687488, 616140

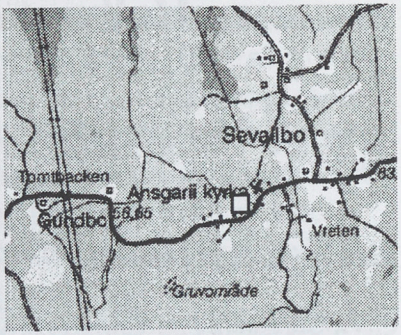

Boplats från 1800-tal.
Sist boende var:

Carl Andersson Sedvall	1825-1906	Dagakarl
Brita Stina Jakobsdotter	1831-1914	f i Kungsgården
Stina	1855-	
Brita	1862-	g t Rångsta
Anders Gustaf	1871-	fl t Söderfors 1891
Stina	1855-	fl t Söderfors 1892
Karl Ireneus	1885-	” ” ”
Sofia Kristina	1888-	” ” ”

Synliga rester: Grund.

Historik: På tomten planerade Åke Lindqvist att bygga ett hus på 40-talet. Nämnas bör ”Kalles källan”, en kallkälla som ger rikligt med gott vatten.

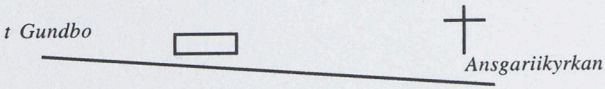

Markägare: Anders Sedvall m fl.

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **LarsLars**

668 7214, 616329

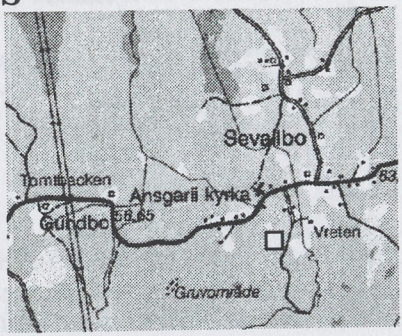

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Nils Wikström 1902-1968 Handlare i Sevalbo. Fr Trallet.

Markägare: Per Hilding

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Nordins** (Nordins vreten)

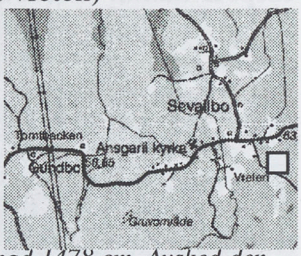

6687459, 616852

Boplats från 1800-talet.

Utdrag ur soldatboken:

1851-1884 NORDIN Anders

Antagen som soldat här den 11/10 1851. Längd 1478 cm. Avsked den 25/6 1884. Tjänt utmärkt väl, Får underhåll. Deltog i skarpskyttemötena 1864-68. Kommenderad till Långholmen 1855, till Ladugårdsgärde 1855, 1867 och 1878, till statens järnvägsbygge 1858, till Gävle 1869 1875, till Sundsvall 1879.

Född i Hedesunda. Son till bruksarbetare Per Ahlström och Stina Andersdotter i Lindbäck. Gift den 26/12 1859 med Anna Ersdotter, dotter till dagakarl Eric Larsson och Catharina Olofsdotter i Bälgsnäs, Hedesunda. Bosatta i Viken, Hedesunda. Anna Ersdotter flyttade till Valbo, Gästrikland 1898.

Sist boende var:

Anders Nordin	1828-1893	
Anna Ersdotter	1833-	
Anders	1860-1860	
Stina	1861-1861	
Eric	1862-	
Carin	1864-1869	
Anders	1867-	
Lars Eric	1870-1874	
Anna Christina	1872-	
Maria Catharina	1875-	
Anders Nordin	1867-	fl t Valbo 1898
Karin Lindblom	1870-	f på Ö n. fl t Valbo 1898
Anders Emanuel	1893-	fl t Valbo 1898
Jonas Levi	1895-	fl t Valbo 1898
Maria Matilda	1897-	fl t Valbo 1898

Markägare: Gunnar Eriksson

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Nymyra** (Nyheme)

6686158, 617670

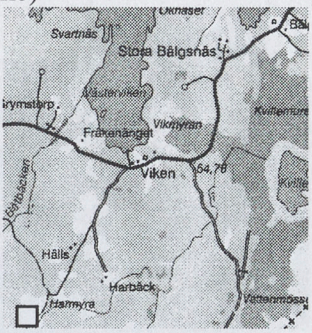

Boplats från 1800-talet.
Synliga rester. Grund.

Sist boende var:

Anders Janssons Nordström	1834-1882	Dagakarl f i Österb.
Anna Pehrsdotter	1829	Omgift till Brunn
Johan	1858-1861	
Pher	1859-1859	
Pher	1860-	G t Holmen
Anna Stina	1864-	Fl t Gävle 1891
Johanna Helena	1868-1869	
Anders	1870-	
Stina	1872-1884	
Johanna Catharina	1875-	Fl t Gävle 1891
Erika Josefina	1880-1883	

Markägare: StoraEnso

668 6355, 617764

Registeringsby: **Utomälven**

Boplatsens namn: **Harmyra**

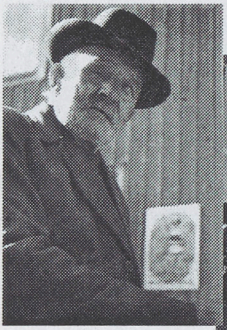

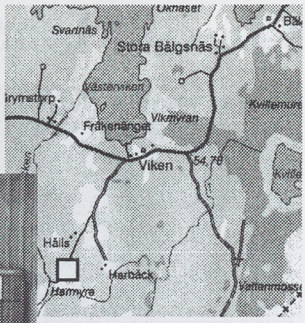

Boplats från 1700-talet.
Den sist boende var:
Lars Erik Wiking 1875-1959 F i Harmyra. Folksk.i Gysinge
Synliga rester: Grund, äppelträd.
Historik: Foto, historia m.m.: Harmyra nämns som skattelagt redan 1753 och då bebott av sockenskrivare Jöns Hedberg. Hemmanet drevs med mjölkkor tills i början av 1950. Hemmanet var ända in på 1900-talet helt inhägnat med trädgärdsgård.
Wiking hade hemmanet utarrenderat, under sin tid som skollärare i Gysinge, förutom två egna rum som han behöll själv. Färden till och från Gysinge gjordes ofta med den egna motorbåten. Efter pensionering bosatte sig Wiking på Harmyra. Huset "vaktades" av tre tjurar som gick lösa. Wiking blev enögd efter en olycka. De sista åren tappades emaljögat bort. Man kunde se Wiking åkande på sin "Grålle" (Fergussontraktor), med snökedjorna på, både sommar och vinter.
1961 hölls auktion i Harmyra.
Stora Kopparbergs AB köper fastigheten av dödsboet 1966.
Samtliga hus såldes för rivning till Thure Haglund i Odinsslätt.

Fallvägen

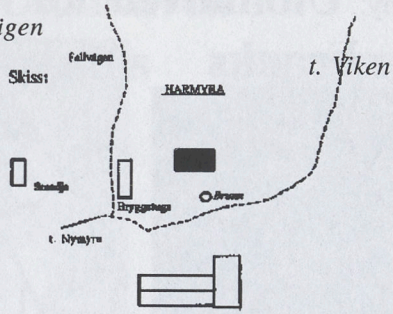

Stor mangårdsbyggnad med torn. Vinkelbyggt timrat ladugård, stall och loge. Bryggstuga (riven och flyttad till Juvansbo som fritidshus), smedja, brunn.

Harmyra 18/5 1964

Bastun

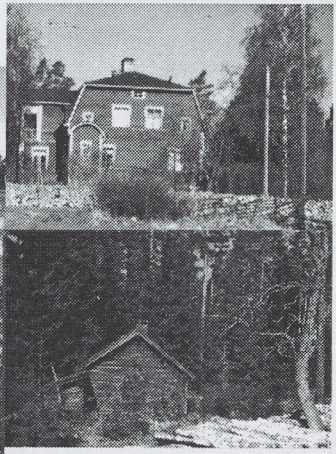

djan

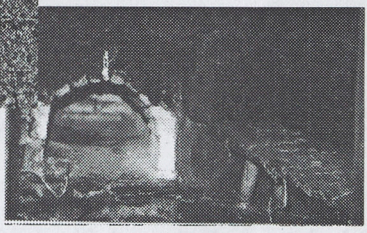

Bastun invändigt

Foto: Bosse Flodberg

Markägare: StoraEnso

668 6799, 618 148

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Franks**

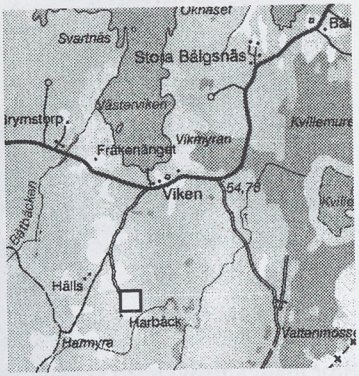

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Carl August Frank	1855-1931	Arbetare, dotterson till Per Streng i Bälgsnäs
Carin Larsdotter	1848-	F i Östervåla
Anna	1875-	Dotter till Carin före äktenskapet.

Synliga rester: Grund, källare och en väl bevarad stenmur.
Historik: Gården revs i början av 1940-talet.
Skiss:

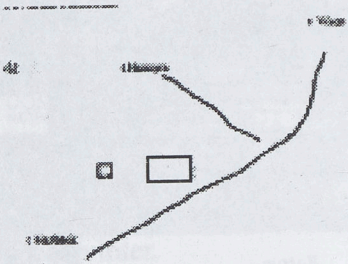

Markägare: Björn och Signhild Wikström, Harbäck

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Ängstus**

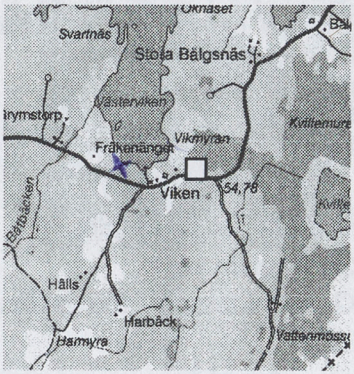

668/7642, 618064

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Per Olof Lindgren	1851-1917	Skräddare
Carin Jonsdotter	1851-1930	F i Bälgsnäs
Axel	1880-	Fl t Norrtälje 1900
Carl Gottfrid	1882-	Fl t Älvkarleby 1903
Johan Emil	1883-	Fl t Gävle 1906
Konrad	1885-	
Jenny Katrina	1887-1890	
Otto Engelbert	1889-	
Olof Levi	1891-	Fl t Skutskär 1916
Sista Eugenia	1894-	Fl t Järlåsa 1920
Irenes	1897-	

Synliga rester: Grund.
Historik: Gården revs och flyttades till Gävle på 1930-talet.

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Lindbäck**

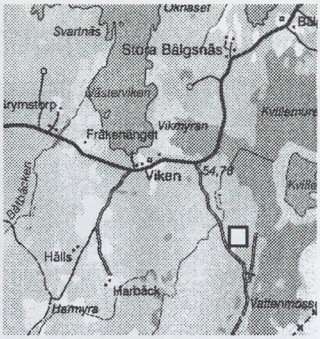

6687012, 619300

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Gustav Larsson Skogskörare fr. Östervåla
Anni
Inga-Lisa
Rune
Lars
Rosmari
Majvor
Synliga rester: Grund. Intakt källare.

Historik: Äldsta belägg enl. jordeboken 1715. Då ett nybildat skattehemman.
1825 kom Lindbäck under Söderfors Bruk.
1849 sålt till skatte och avskilt från Söderfors. Sedan återköpt till Söderfors Bruk och Stora Kopparbergs AB

Skiss:

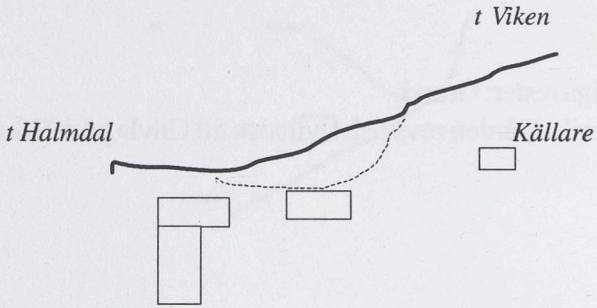

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Klings**

(Bäckasvret)

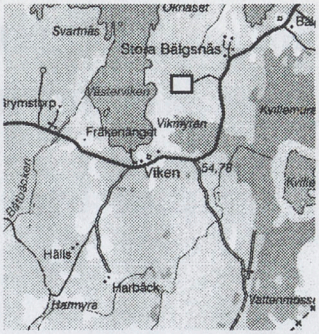

668 8238, 618965

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Lars Erik Kling	1867-1936	Arbetare. F i Hade
Brita Olsdotter	1871-1930	
Erika Katarina	1892-1908	
Anna Maria	1895-	
Anna Selina	1895-1896	
Erika Katarina	1897-	G t Viken
Erik Gunnar	1899-	
Anders Albin	1904-	
Brita Linnéa	1907-1926	
Johan Sigfrid	1910-1942	Skogsarbetare.

Synliga rester: Grund, källare, fruktträd, vårdträd (Alm).
Historik: Sigfrid Kling innebrändes vid vådeld 1942. Hela huset brann ned.

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven.**

Torpets namn: **Strengs**

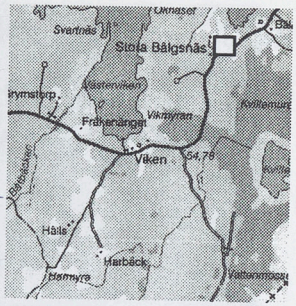

~~668 8569, 619379~~
82 38 618965

Boplats från 1700-talet.

Sist boende var:

Per Streng	1793-1869	F.d. artillerist. F i Harv
Stina Larsdotter	1785-1834	F i Dalkarlsbo
Lars	1821-1834	
Olof	1822-1823	
Anna	1825-	

Synliga rester: Stugan finns kvar. Vid stugans bakre vägg var en vidbyggd ladugård för en ko. Från ladugården fanns en glugg in till stugans enda rum. På så sätt kunde kon hjälpa till att värma upp stugan.

Markägare: Bengt Ytterholm

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Mårds**

668 8744, 619 819

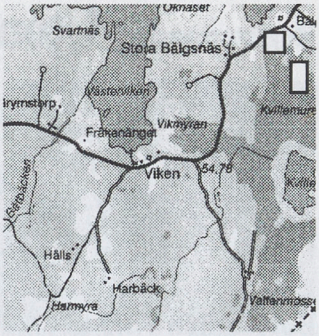

Boplats från 1700-talet.

Utdrag ur soldatboken:
1797-1801 Mård Jonas Jonsson
Antagen som soldat här den 29/12 1797. Längd 173 cm. Avskedad den 6/10 1801 för vanfrejd. Kommenderad på kronoarbete 1801. Blev sedemera gardist.
Född i Hedesunda. Son till soldat nr 30 Jonas Jonsson Dryg och Christina Olofsdotter i Bälgsnäs. Gift den 26/12 1796 med Margareta Olofsdotter. Dotter till soldat nr 48 Olof Olsson Landström och Margareta Isaksdotter i Kågbo, Hedesunda. Bosatta i Bälgsnäs, Hedesunda.

Sist boende var:

Jonas Jonsson Mård	1777-1839
Margareta Olofsdotter	1770-1851
Olof	1796-1842
Jonas	1798-
Christina	1800-1867
Margareta	1802-1862
Anna	1805-1879
Eric	1809-1809
Eric	1810-

Synliga rester: Grund. Fruktträd, källare?

Markägare: Elfving

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Krås**

1690353, 619925

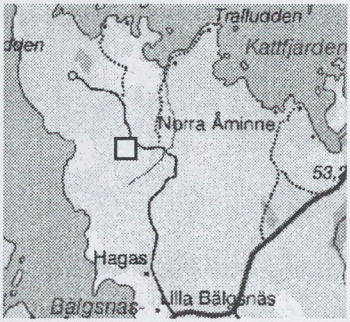

Boplats från 1700-talet.

Utdrag ur soldat boken:
1822-1850 Krås Anders Andersson
Antagen som soldat här den 5/9 1822.797. Längd 167 cm. Avskedad den 22/6 1850, sjuklig enligt läkarintyg. Tjänt väl. Anmäld till underhåll. Kommenderad till Väddö kanal 1828, till Kårböle på väganläggning 1831, till Rindö 1842, till Stockholm o garnisonstjänst 1848.
Född i Hedesunda. Son till landbonde Anders Ersson och Caisa Ersdotter i Västerbo nr 1.Gift den 7/4 1828 med Brita Ols-dotter, dotter till bondeson Olof Andersson i Kågbo nr 3 och bruksarbetaredotter Stina Larsdotter i Bälgsnäs, Hedesunda. Bosatta i Bälgsnäs, Hedesunda.

Sist boende var:

Anders Andersson Krås	1801-1858
Brita Olsdotter	1808-1863
Anders	1829-1851
Christina	1831-1887
Lars	1846-

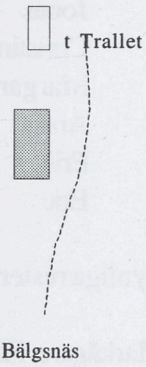

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Boplatsens namn: **Trallet**

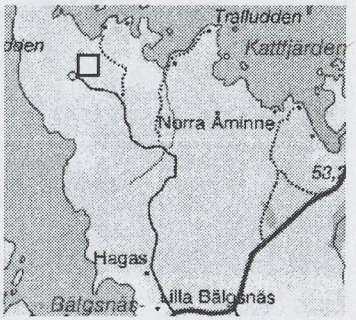

669 0779, 619553

Boplats från 1700-talet.
Sist boende var:

Karl August Vikström	1869-1905	Kolare. Bosatte sig i Söderfors. Åter 1907
Erika Katarina Andersson	1874-1947	" " " "
Anna Eugenia	1897-	Gift till Sevalbo nr 1
August Georg	1898-	
Nils Edvin	1902-	Handlare i Sevalbo

Synliga rester: Grund.

Skiss:

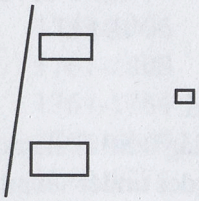

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Boplatsens namn: **Norrängs**

668 8460, 616609

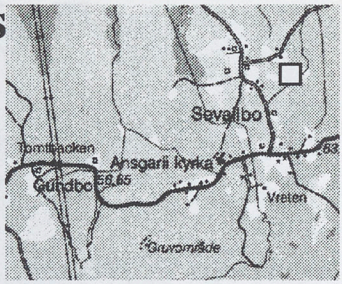

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Erik Nord	1857-1902	Arbetare. F i Bälgsnäs
Marta Olsdotter	1858-1926	F i Bälgsnäs
Olof Robert	1881-	G t Löten, Ön
Per Erik	1884-	
Anna Matilda(tv)	1887-1887	
Elin	1888-	G t Dalkarlsbo
Ida Margareta	1890-1896	
Erika	1893-1893	
Anna Ottilia	1895-	G t Skutskär
Johan Albin	1898-	G t Kulla

Per Erik Nord Eriksson	1884-1966	Skogsarb. Fl.t Kolart.
Anna Kristina Palm	1890-1971	F i Hade
Gunhild Teresia	1914-	G t Kulla

Synliga rester: Grund.
Historik: Norrängs låg intill Erskars. Det har bestått av en arbetarbostad som byggdes under senare delen av 1850-talet, av soldatsonen Erik Nord från Bälgsnäs. Gården revs för flyttning till Halmdal, där den användes vid skogsavverkning vintertid. Numera är den en sommarstuga.

Markägare: Stora Enso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Lärkas**

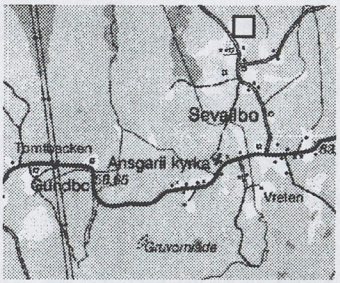

668 8524, 616 375

Boplats från 1700-talet.
Utdrag ur soldatboken:
1742-1754 Lärcka Anders Andersson.
Antagen som soldat här den 10/12 1742. Föravskedad den 5/4 1754. Född i Gästrikland. Gift den 5/11 1749 med Anna Jansdotter, dotter till bonde Jon Persson och Anna Matsdotter i Sevalbo nr 1, Hedesunda. Bosatta i Hedesunda.
Sist boende var:

Anders Andersson Lärcka	1717-1782
Anna Jonsdotter	1730-1812
Anders	1750-1783
Jonas	1752-1790
Brita	1755-1837
Anica	1757-1757
Anna	1759-1806
Johan	1761-1808
Per	1764-1784
Olof	1766-1849
Nils	1769-1771
Lars	1771-

Synliga rester: Grund.

Markägare: Stora Enso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Östrands**

6689936, 615293

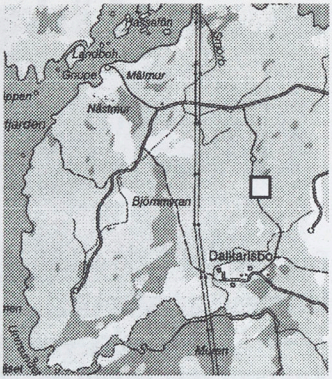

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Östrand

Synliga rester: Grund

Skiss:

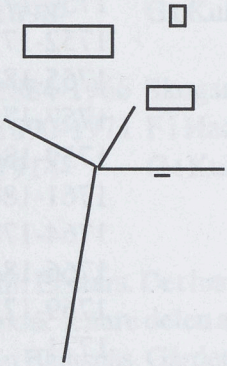

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Ollas** i Dalkarlsbo

6689853, 615213

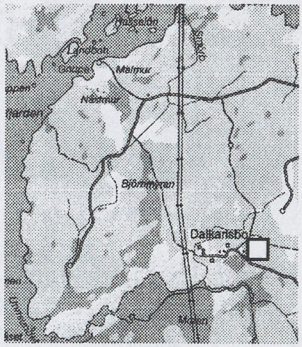

Boplats från 1800-talet.
Historik: Grund och källare.
Sist boende var:

Arvid Pettersson Thörnhult	1897-1962	Skogsarb., murare
Elin Nord	1888-1969	F i Sevalbo
Erik Artur	1910-1961	Son till Elin Nord före äktenskapet
Per Martin	1912-	Fl t Forsbacka
Sven Helge	1914-1973	
Knut Arne	1919-	Fl t Forsbacka

Skiss

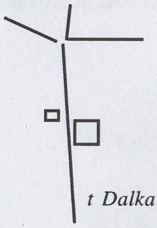

Markägare: Arne Löf

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Bärfallet**

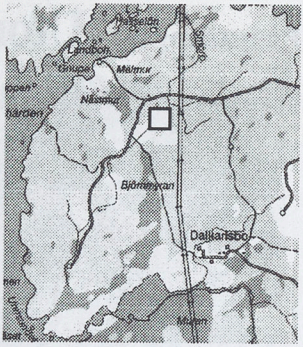

669 1321, 614 160

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Jonas Andersson
Lena Eklund fr. soldattorpet Eklunds i Kågbo

Jonas Andersson-Stjärnhult	1873-	f. i Bärfallet
Brita Andersson Birger	1910-2001	f. i Ullanda

Synliga rester: Grund.
Historik: Bärfallet - ett torp på Öbyskogen, under Söderfors bruk. Grunden finns kvar, ca 250 m SV om vägskälet i Bärfallet. Torpet lades ned vid sekelskiftet.

Skiss:

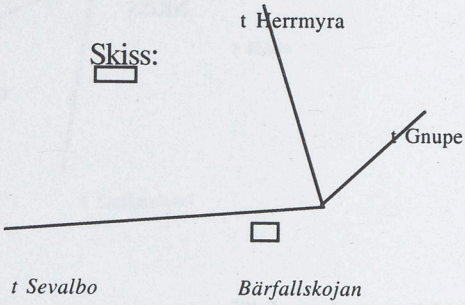

Markägare: StoraEnso

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Heds**

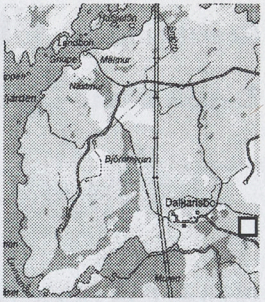

6689744, 615875

Boplats från 1700-talet.

Synliga rester: Grund.

Utdrag ur soldatboken:

1810-1836 No 39 HED Jonas Lantvärnssoldat 1808. Insatt som soldat här den 15/4 1810. Längd 165 cm. Beforddrad till vicekorpral 1822. Avsked den 4/7 1836, obotlig svaghet i högra axeln. Anmäld till underhåll. Deltog i fälttåget mot Norge 1813-14. Kommenderad till Göta kanal 1812 och 1816, till Veddö kanal 1821, till Vanäs på fäst-ningsbygge 1824. Född i Alfta, Hälsingland. Gift den 2/4 1821 med Anna Persdotter, dotter till bonde Per Persson och Brita Larsdotter i Sevalbo nr 2, Hedesunda. Bosatta i Dalkarlsbo, Hedesunda.

Jonas Hed	*1788-1843*
Anna Persdotter	*1793-1865*
Olof	*1822-1897*
Stina	*1824-*
Brita	*1825-1826*
Carin	*1827-1827*
Brita	*1828-1828*
Pehr	*1830-1842*
Catharina	*1834-*

Sist boende var:

Olof Larsson (Hed-OlLarson)	1828-1882	Byggn.arb.
Christina Pehrsdotter	1828-1894	F på Ön nr 6
Lars	1849-1860	
Brita	1850-	
Karin	1852-	
Stina	1855-	
Pehr	1858-	G t Kulla
Anna	1860-1860	
Olof	1862-	G t Kulla
Anna	1868-	
Lars-Erik	1871-1871	
Matilda Margareta	1873-1876	

Markägare: Hans Rask

Registeringsby: **Utomälven**

Torpets namn: **Sjöbos, Hällskog**

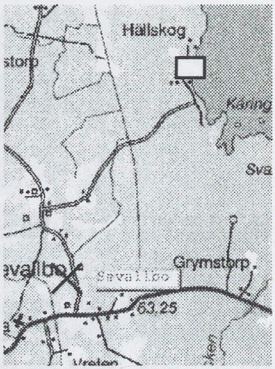

6689432, 617313

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Lars Olsson	1807-1898	
Brita Nilsdotter	1813-1898	F i Sevalbo
Christna	1840-1892	Hemmadotter
Lena	1847-	G t Bastfallet

Historik: Helmer Englund från Hällskog byggde sin sommarstuga på Sjöbo-grundet.

Lars Olsson (Kött-Lasse) var dagsverkare. Öknamnet hade han fått för att han var skäligen misstänkt för att stjäla fläsk hos bönderna när de hade slaktat. Okontant var han med närmsta grannen, Lars Andersson i Hällskog. De talade inte med varann. En sen, mörk höst-kväll möttes de två på älven i var sin eka. De kände igen varandras år-knarr och Hällskogarn ropade ut i mörkret: "kött är gott".
Kött-Lasse svarade omgående: "Brukets timmer är bra".

(Hällskogarn hade bättrat på sin ladugård med timmer som han tagit utan lov från Brukets skog).

Markägare: Margit Englund

Registeringsby: Vinnersjö, Byn

Bykarta

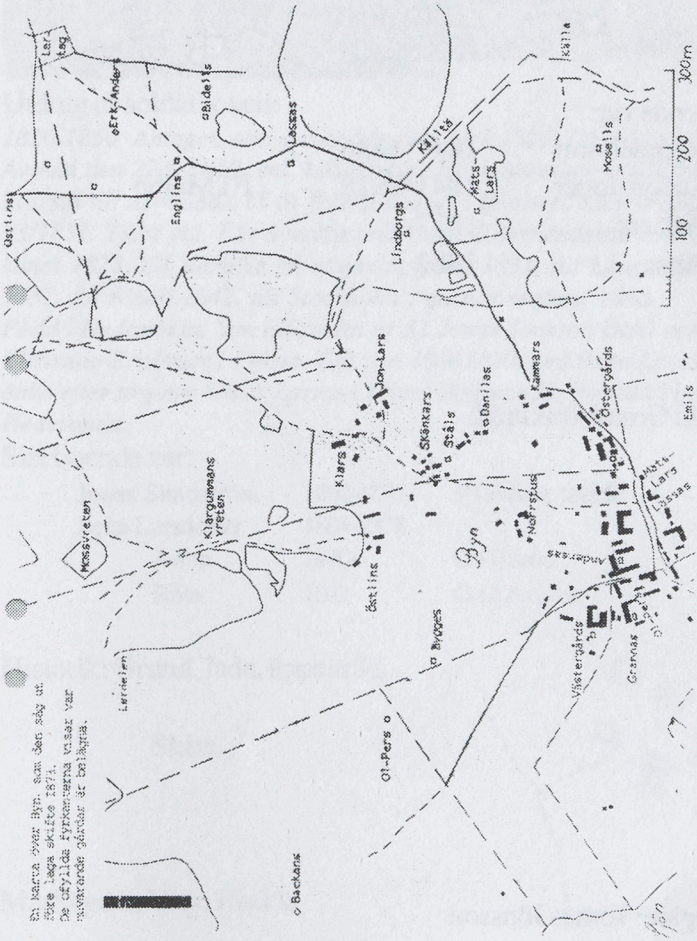

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Englins**

6695519, 6004959

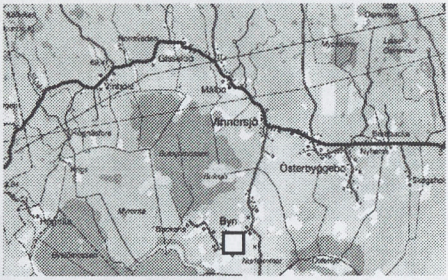

Sist boende var:

Anders Andersson	1847-1886	
Stina Andersdotter	1841-1918	F i Mälbo
Anders	1877-	
Anna	1882-	

Historik: Grund, fruktträd.

Skiss:

Markägare: Tomas Jönsson

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Jon-Lars**

6695552, 601643

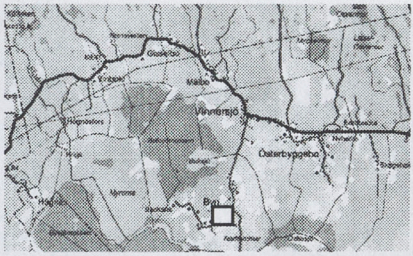

Utdrag ur soldatboken:

1826-1850 Antagen som soldat här den 23/3 1826. Längd 167 cm. Avsked den 22/6 1850, enl. Läkarintyg. Dock tjänstbar och skyldig att kvarstå till uppnådda 25 år från tillträdet i tjänsten. Entledigad den 23/1851. Tjänt väl. Får avvakta underhåll. Kommenderad till Väddö kanal 1828, till Kårböle på väganläggning 1831, till Långholmen 1837, till Rindö 1842, till Stockholm i garnisonstjänst 1848.
Född i Hedesunda. Son till soldat nr 32 Jonas Jonsson Dahl och Christina Ersdotter i Flösta. Gift den 18/4 1840 med Brita Larsdotter, änka efter torpare Jonas Larsson i Byn, Hedesunda. Bosatta i byn, Hedesunda.

Sist boende var:

Jonas Sundström	1802-1875	F i Flösta
Brita Larsdotter	1804-1878	
Anna	1840-	G t Brunn
Brita	1842-	G t Lövåsen

Historik: Grund, lada, äppelträd.

Skiss.

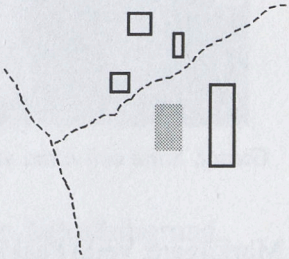

Markägare: Veijo Paakki

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Kammars**

669 5357, 601275

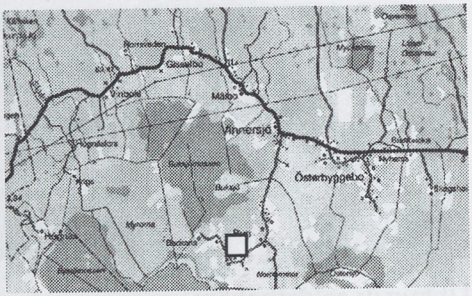

Sist boende var:

Johan August Kron	1872-	
Kristina Wallner	1871-	Nytt förhållande
Gustaf Adolf	1898-1913	
Kristina Wallner	1871-	Fl t Österfärnebo 1915
Anna Viktoria	1904-	” ” 1915

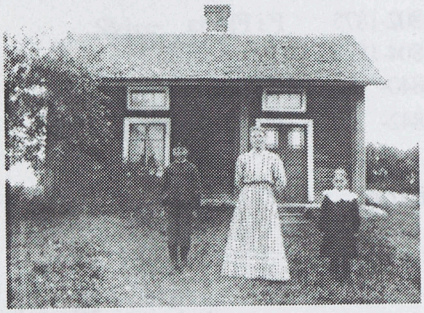

Gustaf, Stina och Anna utanför Kammars

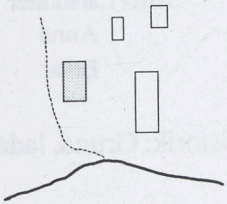

Markägare: Veijo Paakki

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Klars**

669533, 601265

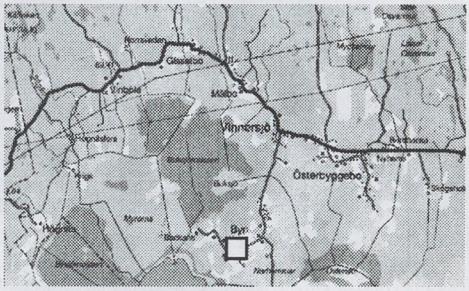

Utdrag ur soldatboken:

1875-1881 Anders Klar. Antagen som soldat här den 23/3 1826. Längd 182 cm. Godkänd i förberedande underbefälsskolan 1879. Avsked den 25/6 1881, sjuklig. Kommenderad till Vaxholm 1878, till Ladugårdsgärdet 1878. Född i Hedesunda. Son till soldat nr 143 Per Jansson Klar och Johanna Josephina Holm i Byn. Gift den 23/12 1877 med Brita Larsdotter i Österbyggebo, Hedesunda. Bosatta i byn, Hedesunda. Familjen flyttade till Årsunda, Gästrikland 1889.

Sist boende var:

Per Jansson Klar	1821-1906	Soldat nr 26/143
Johanna Josefina Holm	1824-1914	Infl. fr Stockholm
Anders Klar	1885-	Fam. fl t Årsunda 1889
Brita Larsdotter	1849-	F i Österbyggebo
Anders Petter	1878-	
Johanna Matilda	1880-	
Alma Christina	1882-	
Josefina	1884-	
Viktor Emanuel	1888-	

Historik: Grund med källare under gården, ladugårdsgrund, igenstenad brunn, fruktträd.

Klars i Byn

Skiss:

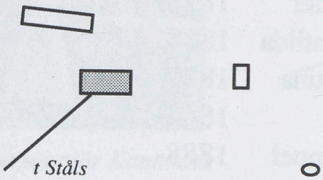

Markägare: R Nilsson

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Skänkars**

6695357, 601241

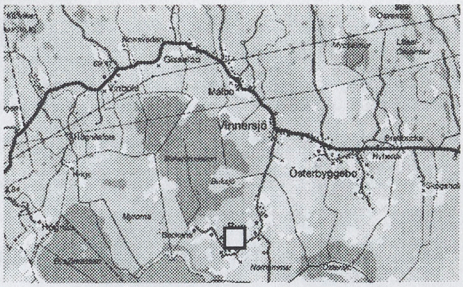

Boplats från 1700-talet.

Historik: Gården låg strax bortom Ståls. Det finns inget kvar av grundet.

Utdrag ur soldatboken:

1810-1843 Skänk Olof Larsson. Antagen som soldat nr 58 den 1/4 1809. Längd 174 cm. Överförd hit den 15/2 1810- Befordrad till vicekorpral 1830. Avsked den 28/6 1843, attesterad sjuklighet och åldersbräcklighet. Tjänt med utmärkt beröm. Anmäld till underhåll. Deltog i fälttågen i Västerbotten 1809 och mot Norge 1813-14. Kommenderad till Göta kanal 1812 och 1816, till Stockholm 1817, till Väddö kanal 1821 och där under stenarbete skadad i ryggen, till Vanäs på fästningsbygge 1824. Född i Nora, Uppland. Gift den 21/4 1811 med Brita Nilsdotter, dotter till bondedottern Brita Pehrsdotter i Norrsveden nr 1, Hedesunda. Bosatta i Byn, Hedesunda.

Sist boende var:

Olof Larsson Skänk	1785-1849	F i Nora
Brita Nilsdotter	1790-1844	F i Norrsveden
Caisa	1811-	
Lars	1813-	G t Berg
Brita	1816-	G t Brunn
Stina	1823-	G t Hallsbo
Anna	1826-	
Greta	1828-	
Olof	1830-	Förd.t. i Kjessmansbo
Caisa	1811-1882	
Olof	1843-	

Olof, f.1843, var den sista som bodde på torpet.

Om Olof (Skänk-Olle), går många historier. Han lär ha varit inne i Gävle vid den stora stadsbranden och då kommit över en större summa pengar som han förvarade i en väska. Den där väskan bar han alltid med sig och ungdomarna retades med honom och ville ta av honom hans hemliga väska. Skänk-Olle dog med sin hemlighet och ingen vet om Olle var "rik" eller om det bara var drömmar.

Skänk-Olle ville inte dagsverka hos bönderna och ett talesätt efter honom lyder: "Hellre kryper jag på ärtor till stan, än att jag hjälper bönder".

Barnen skrämdes med: "*Lyd, annars kommer Skänk-Olle och har ihjäl er!*"

Markägare: Tomas Jönsson

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Östlins**

669 6075, 601580

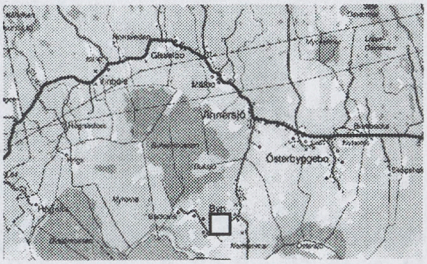

Boplats från 1800-talet.
Historik: Grund, källare, fruktträd.

Sist boende var:

Nils Nilsson Östlin	1864-1939	
Katarina Elisabet Larsdotter	1862-1935	F i Västerfallet
Nils Wilhelm	1889-	Fl t Hofors 1915
Johan August	1890-	
Kristina Eliabet	1892-1893	
Anders Arvid	1893-	
Kristina	1896-1897	
Olof Viktor	1898-	
Anna Karolina	1900-	
Gunnar Emanuel	1904-	

Skiss:

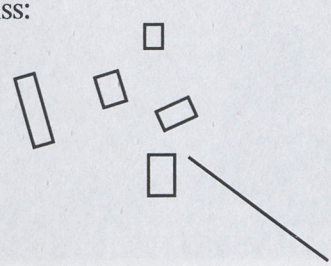

t Ståls

Markägare: Tomas Jönsson

Registeringsby: **Vinnersjö Byn**

Torpgrundets namn: **Norrstus**

669557, 601246

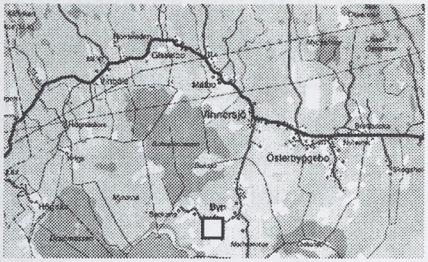

Boplats från 1800-talet.

Historik: Grund. Gården revs och flyttades till Brunn (Ulanders).

Sist boende var:

Anders Ersson Hedström	1849-1907	F i Rångsta
Brita Jonsdotter	1852-1916	
Christina	1879-	
Jonas	1879-	Fl t Nora 1920
Anders	1884-1901	
Erik	1887-	
Anna Katrina	1895-	

Norrstu-mor, Brita Hedström

Skiss.

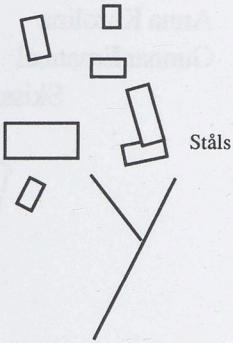

Markägare: Brundin

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Bruns**

669825, 655886

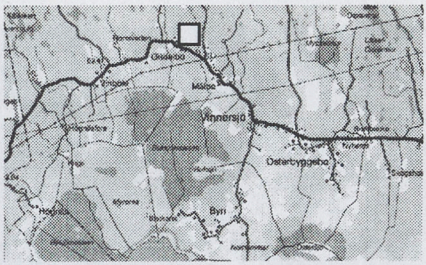

Boplats från 1700-1800-tal.
Historik: Bruns var ett tag sjukhus vid epidemier. Där bjöds på resinolja och sabbadillättika. Gården revs och flyttades till Årsunda.Uthuslänga finns kvar.

Vid Bruns har legat flera soldattorp,
104 Dantzare 1713-1752
104 Dantzare 1782-1757
104 Dantzare 1758-1780
63 Brun 1759-1778
104 Brun 1781-1807

Markägare: P O Hellström

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Östbloms**

669 7932,599542

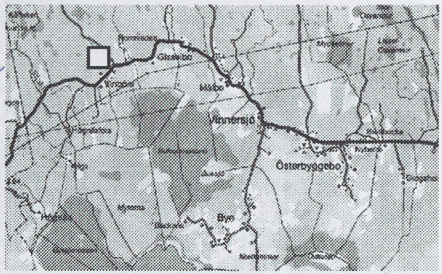

Boplats från tidigt 1800-tal.

Historik: Gården revs och flyttades till Österbyggebo (Wilmas). På boplatsen byggde Alex Lind upp en stuga, som han bodde i 1970-1998.

Utdrag ur soldatboken:

1851-1884 Östblom Ander Persson

Antagen som soldat här den 11/10 1851. Längd 171 cm. Avsked den 25/6 1884. Tjänt ut märkt väl. Får underhåll. Kommenderad till Ladugårdsgärde 1855, 1862, 1867 och 1878, till statens järnvägsbygge 1858, till Långholmen 1861 och 1875, till Gävle 1869 och 1875, till Sundsvall 1879.

Född i Hedesunda. Son till soldat nr 143 Per Ersson Stål och Stina Andersdotter i Byn. Gift den 26/12 1853 med Johanna Mosell, dotter till murare Olof Mosell och Ingrid Margaretha Sätterdal i Högnäs, Hedesunda. Bosatta i Gisselbo, Hedesunda.

Sist boende var:

Anders Persson Östblom	1829-1890
Johanna Mosell	1833-1913
Per	1854-
Greta Stina	1862-1862
Anders Emil	1854-
Carl-Olof	1868-

Markägare: P O Hellström

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Lunds**

6698164, 599535

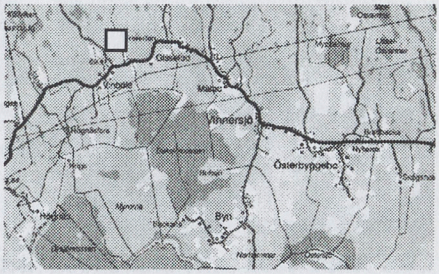

Boplats från tidigt 1800-tal.
Historik: Grund, fruktträd, cemratall, silvergran.
Cembratall och silvergran lär ha planterats av soldaten Olof Björk, som ämnade övetaga torpet efter Lund-Anders(1800-talet).

Sist boende var. *"Lund-Anders"*.
Om Lund-Anders berättas att han sa om sin hushållerska:

"Vi ligger i sam busa
och äter i sam ho"

Skiss:

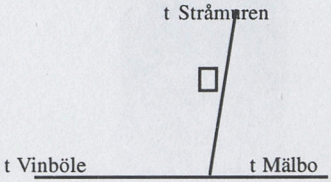

Markägare: P O Hellström

6698362, 600556

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Onirs**

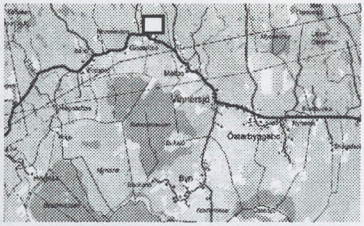

Boplats från 1800-talet.
Historik: Gården flyttades till Österbyggebo av August Anderssom.
Sist boende var:
Olof Andersson och Anna Larsdotter, fosterföräldrar till
Gustaf Bjurström 16/3 1878 - 1950 19/3
- som hämtades i Gävle som treåring. "*En duktig pojke att gå och höll i schäshantaget, så han behövde inte åka så mycket*".

Gustaf visade sig vara mycket begåvad. Kunde läsa vid fem års ålder. Började tidigt att snida i trä. Kom till snickerifabriken i Hedesunda 1907. Byggde ett eget hem 1915 i Ölbo.Gifte sig julen 1916 med Anna Larsson.
Bjurström var mångkunnig: fotograf, fiolbyggare, musikant, stor berättare, kunnig i både trä och metallarbeten m.m." Ett geni av Guds nåde"

ONirs-mor, Anna Larsdotter

Gustaf Bjurström

Markägare: Börje Marcusson

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Hagas**

6698152, 600832

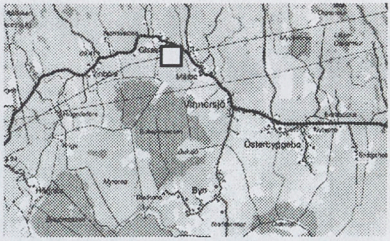

Boplats från 1800-talet.

Historik: Familjen flyttade över till nuvarande "Nordlings".
På tomten byggde Henry Lind upp en stuga, som efter hans död haft flera ägare.

Sist boende var:

Olof Larsson	1833-1909
Anna Olsdotter	1818-1868

Markägare: Vinnersjö Timmerhus

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Bloms**

6698228, 660844

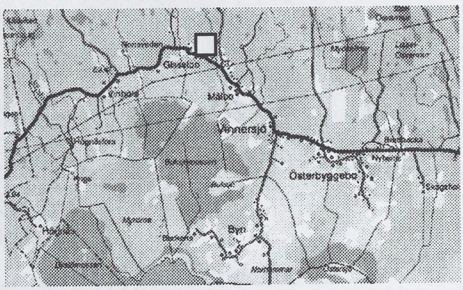

Historik: På tomten uppförde Martin Skoglund ett garage, vilket han en tid även bodde i.

Skiss:

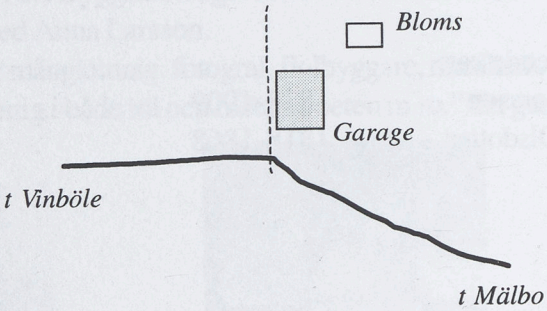

Markägare: Börje Marcusson

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Grundets namn: **Väderkvarn**

6695876, 598618

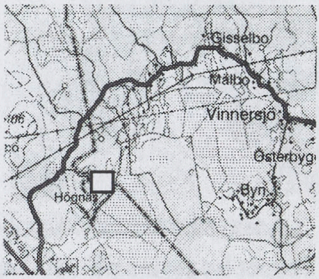

Historik: Grundstenar efter en väderkvarn från 1800-talet. På kvarnbacken hölls "sommarfester - gränsträffar" i Missionsförbundets regi, ända in till slutet av 1940-talet. Hit till kvarnbacken, bar Högnäs-Arvid en orgel som han spelade på till psalmerna.

Skiss:

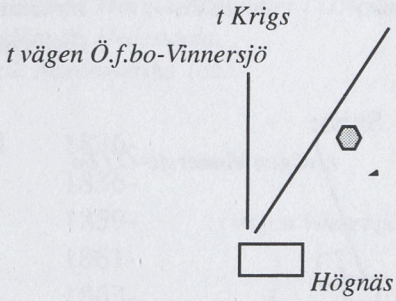

Markägare: Lennart Andersson

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Torpgrundets namn: **Lindrots**

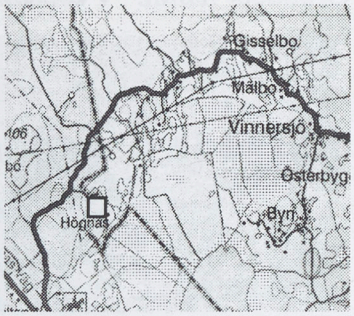

1695868, 598325

Torpet byggdes på 1800-talet.
Historik: Fastigheten på 55 tunnland är en arvedel från Högnäs, som Anders Olof Andersson f 1875 erhöll. Olof Andersson gifte sig sedan i Österbyggebo och sålde fastigheten till K E Lindrot. Husgrund och en jordkällare. Äppelträd. En sommarstuga är uppförd intill gamla tomten.
Sist boende var:

Karl Erik Lindrot	1877-	F i Österfärnebo
Maria Eriksson	1878-	F i Gammelb., Österfärnebo

Skiss:

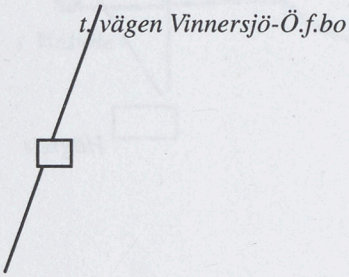

Skiss.

Markägare: Marianne och Olle Lindroth

6695902, 598381

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Torpgrundets namn: **Tuppan**

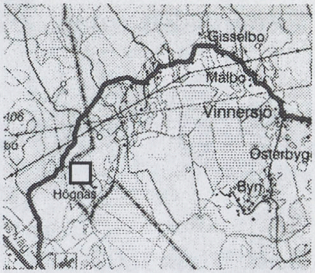

Torpet byggdes i slutet av 1700-talet.
Historik: Husgrund och en väl bevarad jordkällare med svale.
Körsbärsträd.

Utdrag ur soldatboken:

1858-1863 MOSELL Johan Gustaf
Antagen som soldat här den 9/1 1858. Längd 168 cm. Kommenderad till Ladugårdsgärdet 1862. Rymde från tjänsten den 24/8 1863.
Född i Hedesunda. Son till murare Olof Mosell och Ingrid Margareta Sätterdal i Högnäs.
Gift den 26/12 1858 med Stina Nilsdotter, dotter till fd soldat nr 63 Nils Larsson Styf i Brunn och änka Margta Persdotter i Österbyggebo, Hedesunda. Bosatta i Högnäs, Hedesunda.
Familjen emigrerade till Nordamerika 1865.

Sist boende var:

Johan Gustaf Mosell	1836-	
Stina Nilsdotter	1836-	
Greta Lisa	1859-	*t vägen Vinnersjö-Ö.f.bo*
Carl Olof	1861-	
Anna	1863-	

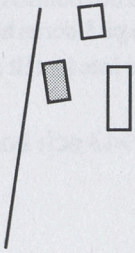

Markägare: Lennart Andersson *t Högnäs*

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Torpgrundets namn: **Fall-Anders**

6697036, 598904

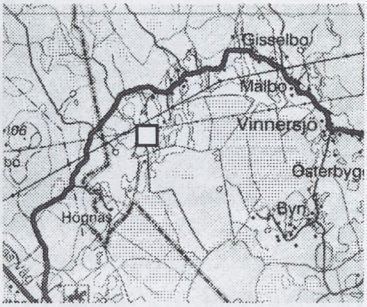

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var: Anders Nordin

Här bodde Anders Nordin (1848-1927). Han var född i Fallet, därav namnet "FallAnders". Han var ogift, spelade fiol och betraktades som en råbarkad och udda person. Han levde på jakt och fiske.
Det berättas om honom att när skaren bar honom så åkte han ikapp älgar och dräpte dem. Skaren hade då nött ut älgarnas ben och blodspår vittnade om deras framfart.
En gång när "FallAnders" var instämd till tinget i Gävle för tjuvjakt, lär domaren ha tyckt: "Han liknar en vilde".
En gång lär "FallAnders" ha kommit in till en fattig torpare då de satt och åt. "FallAnders" gick då fram till deras bord och skrapade ned allt bröd på golvet till sina hundar innan han försvann ut igen.
En gång var han även nära döden. Det var när han hittades i Gisselbo, halvt medvetslös, efter att i Österbyggebo ha suttit och druckit brännvin och ätit rent smör som tilltugg. Smöret hade bildat en svårgenomtränglig kaka och Anders höll på att kvävas.
Men "FallAnders" överlevde det mesta. Bl.a. åt han självdöda grisar, som han hämtade bakom böndernas ladugårdar.
FallAnders kom på ålderns höst till ålderdomshemmet. Efter två dagar dog han. Han lär inte ha tålt att bli badad.

Stugan revs 1943 och kolades upp av Karl Sundberg.

Markägare: P O Hällström

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Torpgrundets namn: **Fallet**

669 7289, 599 006

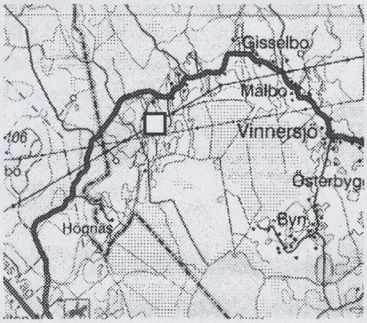

Boplats från 1700-talet.
Mycket gammal boplats för Högnäs nr 1. Fallet delades i första hälften av 1800-talet. Nya boplatser skapades vid "Krigs" och "JonOls".
Historik: Invid det gamla grundet finns nu en sommarstuga som ägs av Sten Sundberg, Hedesunda. Gamla äppelträd finns kvar.

Skiss.

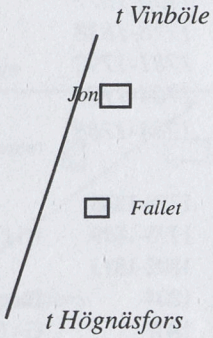

Markägare: P O Hellström

Registrerinsby: **Vinnersjö Högnäs**

Torpgrundets namn: **Hjortens**

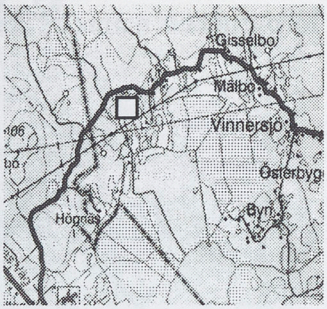

6697584, 599059

Boplats från 1700-talet.

Historik: Grund, källare under gården.

Utdrag ur soldatboken:

1777-1795 Nr 143 HJORT Anders Larsson
Antagen som soldatnr 38 den 31/5 1776. Längd 175 cm. Överförd hit den 16/9 1777 Död den 28/8 1795.Född i Hedesunda. Son till artellerisoldaten Lars Larsson Lustig och Anna Andersson i Brunn. Gift den 26/10 1777 med Anna Andersdotter, dotter till Anders Olofsson och Cecilia Pehrsdotter i Högnäs nr 1, Hedesunda. Bosatta i Högnäs, Hedesunda.

Anders Larsson Hjort	*1753-1795*
Anna Andersdotter	*1750-1871*
Anders	*1778-1838*
Anna	*1781-1792*
Lars	*1784-1788*
Brita	*1784-1788*

Torpet bebos sedan av:

Anders Andersson	1778-1838	
Christina Larsdotter	1778-1839	F i Oppåker
Anders	1802-1813	
Lars	1804-	Dagakarl. Bosatt i Norrsveden
Anna	1807-	G t Gisselbo
Pehr	1810-1813	
Olof	1813-	G t Gisselbo
Erik	1815-	Fördelstagare
Stina	1818-	G t Rångsta
Anders	1821-	Fl t Valbo

Erik Andersson	1815-1874	
Margta Larsdotter	1819-1887	F i Rångsta
Stina	1842-	
Anders	1845-	Fl t Valbo. Morfar till operasångare Conny Söderström
Lars	1847-	Dagakarl i Norrsveden
Anna	1859-	G t Gisselbo
Pehr Anders Hedqvist	1842-1900	F i Brunn. Skräddare. Sedan bonde i Rångsta
Stina Ersdotter	1842-1900	
Anders	1868-1889	Hemmason
Eric	1869-1870	
Brita	1871-	Bosatt i Valbo
Margareta	1873-1877	
Eric	1875-1876	
Margareta	1877-1884	
Eric	1879-	Fl t Gävle 1900
Per August	1883-1888	
Jonas Emil	1886-	Fl t Valbo 1903

Historik: Sist boende var Jonas Emil Pehrsson (till 1903).

Skiss:

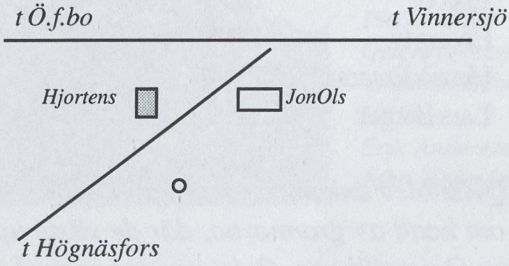

Markägare: P O Hellström

Registeringsby: **Vinnersjö Mälbo**

Grundets namn: **Qvistens**

669 7854, 601323

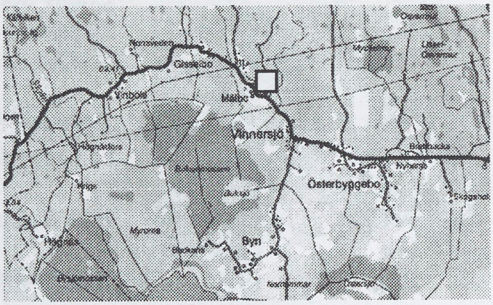

Boplats från 1800-talet.
Historik: Gården revs och flyttades till Årsunda.
Sist boende var:

Lars Qvist	1854-1933	Borstbindare, bagare. Fl t Uppsala 1902
Brita Ersdotter	1865-1902	F i Brunn
Hulda	1893-	G t Österbyggebo
Herman	1895-	
Elsa tv.	1898-1900	
Elving tv.	1898-	
Henrik Emanuel	1900-	
Lars Birger	1902-	

När Qvist blev änkeman försvann han på "luffen". Barnen togs om hand av grannarna, där de växte upp. Efter många år kom Qvist tillbaka. Qvist var engagerad i nykterhetslogen. Predikade även ibland. Drev kaférörelse i hemmet.

Markägare: Stig Simonsson, som byggt sitt hus på gamla tomten.

Registeringsby: **Vinnersjö Mälbo**

Grundets namn: **Logen**

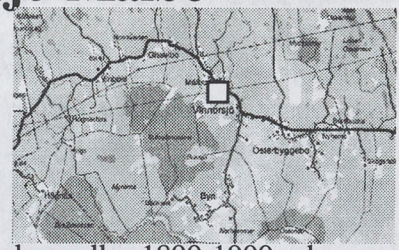

6697634, 601376

Logen Godtemplarlokalen byggdes mellan 1890-1900 och rivdes 1939.
Huset flyttades till Berg där det blev affär, "Algot Skogs Diversehandel". Grundstenarna flyttades till Hedesunda kyrkogård och utgör i dag en del av stenmuren åt öster mot Dalälven.

Logen Vinnersjö före 1907

Bakre raden från vänster: Anders Andersson Jönses i Gissselbo, Gustav Bjurström, Erik Lundberg, Anders Andersson Högnäs, Anders Östlund 1837-1907, soldat Österbyggebo, Anders Hedin Mälbo, Erik Andersson, John Hedqvist.

Mellanraden:
Stina Andersson Andersas i Mälbo, Emma Andersson Jönses Gisselbo, ? , fröken Degerman, fröken Andersson, Brita Nöjd g. Skog, Kristina Andersson g. Löf, Karin Anderssopn, Klara Andersson Jönses i Gisselbo.
Främre raden: Viktor Lind, Arvid Öster, Johan Olsson, Anders Olofsson, Olof Andersson Mälbo, Emil Östlund, Arvid Björk 1887-1910, ? , Jonas Sandin.

Utdrag: *Protokoll över ordinarie möte med Logen Hoppets Stjärna de 29/9 1912.*

§ 4 På grund av brott mot nykterhetslöftet uteslöts ur orden: Herman Kvist och Albert Björk fråv Gisselbo, Viktor Eriksson, Lars Lindborg och Arvid Östlin fråm Byn samt Johan Nordström, Erik Nordström, Johan Englund, Johan Olsson, Mikael Wester och Lars Larsson från Österbyggebo.

- - - Att hålla efter orostiftare utsågs O Andersson och L Kvist.

- - -

Mötet avslutades kl 7 ef.m. utan bön och sång af
logetemplare Erik Löf.

Markägare: NTO

Registrerinsby: **Vinnersjö Norrsveden**

Torpgrundets namn: **LarsErs**

6697950, 599498

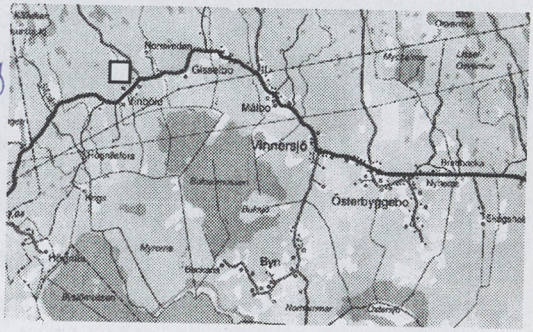

Boplats från 1700-talet.
Grundet ligger strax norr om LarsErs.

Sist boende var:

Erik Johan Ädel	1887-1970	Fl t (Lindes) Ädels
Emma Kristina Larsson	1891-1968	

Markägare: Lennart Eklöf

Registrerinsby: **Vinnersjö Norrsveden**

Torpgrundets namn: **Pantas**

6698044, 599486

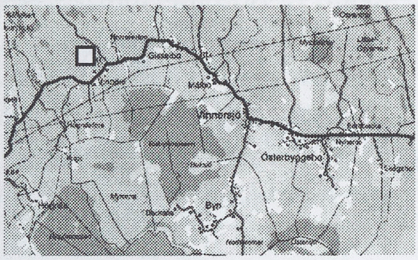

Historik: Torpet byggdes i slutet av 1700-talet.

Utdrag ur soldatboken:

PANT Johan Ersson. Antagen som soldat här den 3/1 1784. Längd 171 cm. Avsked den 17/6 1805, svag och oförmögen till kronans tjänst. Deltog i fälttåget i Finland 1788-90. Född i Gästrikland. Gift den 7/10 1787 med Anna Ersdotter, dotter till soldat nr 143 Eric Ersson Oppman och Margareta Carlsdotter i Vinböle, Hedesunda.

Sist boende var:

Johan Ersson Pant	1754-1820
Ana Ersdotter	1760-1837
Catarina	1788-1869
Eric	1791-1861
Anders	1794-1827
Anna	1798-1798
Jonas	1799-1800
Jahn	1802-1802

Till torpet flyttade Anders Andersson (1862-1943) från Bölas. Anders hade stor respekt för åskan. Det berättas att han grävde diken och gångar runt huset så att åskan skulle ledas bort ifall den slog ned (syns än i dag). Han målade även allt med blå färg, en färg som åskan "vejde för".

Sista åren var Anders sjuklig och dog i Uppsala.

Markägare: Lennart Eklof

Registrerinsby: **Vinnersjö Norrsveden**

Torpgrundets namn: **Ädels** (Lindes)

669812 7, 599569

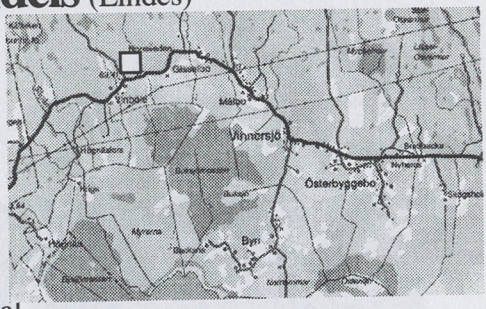

Boplats från sent 1800-tal.

Historik: Torpet var ett dagsverkstorp under Norrsveden.

Sist boende var:

Anders Olsson Linde	1843-	Fl. t Valbo 1912
Anna Andersdotter	1842-	F i Berg
Brita	1866-1869	
Anders	1869-	
Anna	1871-	
Carin	1873-	
Olof	1875-	
Johan	1878-	
Cristina	1881-	
Maria	1884-	

Torpet övertas av Ädel:

Erik Johan Ädel	1887-1970	Arbetare, bosatt i Norrsveden, sedan skogsarbetare i Böle. F i Östveda
Emma Kristina Larsson	1891-1968	
Sven Einar	1910-	
Karl Johan	1913-	
Anna Maria	1915-	
Erik Ture	1917-	
Anders Alex	1919-	

forts.

Karin Kristina	1921-
Emmy Ottilia	1923-
Lars Gösta	1926-
Inez Margareta	1927-
Britta Linnéa	1931-
Olov Lennart	1933-

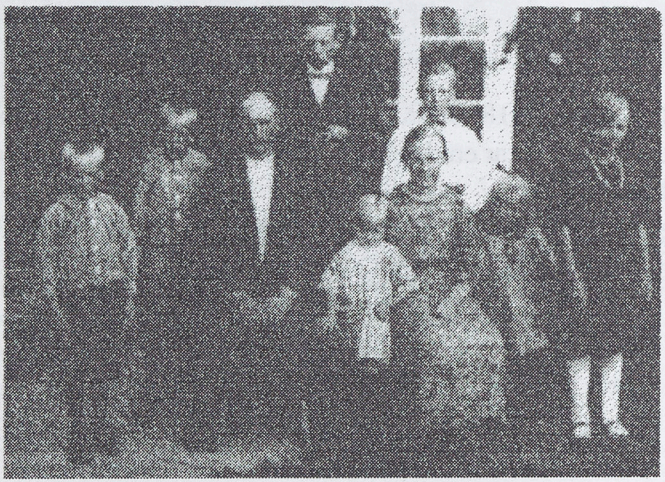

*Fr.v. Alex, Ture, **Johan Ädel**, Sven, Emmy, **Emma Ädel**, Karl, Karin och Anna. Kortet är taget framför deras stuga i Norrsveden. Året torde vara 1926.*

Markägare: Lennart Eklöf

Registrerinsby: **Vinnersjö Vinböle**

Torpgrundets namn: **ErkOls**

6697502, 599355

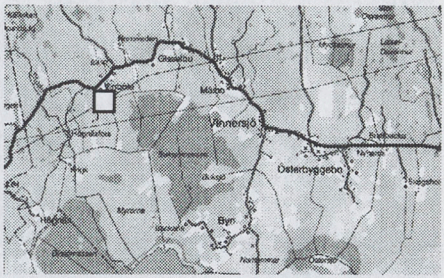

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Erik Olsson?

Erik tillverkade harvar som han gick omkring och sålde.

Historik: Boplatsen låg i backen mellan Bölas och JonOls.
Gården revs 1893 och flyttade till nuvarande Ollas i Mälbo.
Källare, äppelträd och brunn fanns kvar på 1930-talet.
Vid krigstidens kolbehov anlades en kolbotten på Erkols-tomten. Rester efter kolkojan finns kvar.
Sista kolmilan kolades 1948. Milan "dämdes" och flera veckor senare började rivningen och när halva milan var "fatad" och utkörd till Forsbacka började milan brinna. Hela bygden hjälptes åt för att få milan släckt.

Markägare: Gunnar Andesén

Registrerinsby: **Vinnersjö Vinböle**

Torpgrundets namn: **Bloms**

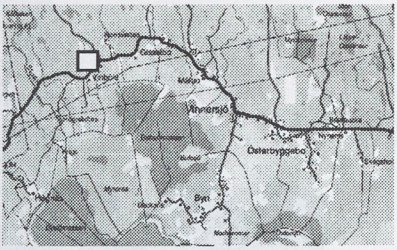

6697993, 599511

Boplats från 1700-tal.

Historik: Grundet ligger bakom Linderdals. Gamla äppelträd finns kvar.

Utdrag ur soldatboken:

Blom Pehr Larsson. Antagen som soldat här den 9/7 1768. Längd 171 cm. Under marschen från Åbo till Ruhijärvi i Finland, förfrusit alla tår som måste kapas. Avsked den 16/1 1789, oförmögen att tjäna. Anmäld till underhåll. Deltagit i fälttåget i Finland 1788-89. Född i Hedesunda. Son till bonde Lars Andersson och Maria Danielsdotter i Byn nr 4. Gift den 25/3 1775 med Christina Andersson, dotter till bonde Anders Olsson och Anna Jansdotter i Vinböle, Hedesunda. Bosatta i Vinböle, Hedesunda.

Pehr Larsson Blom	1747-1815
Christina Andersson	1748-1835
Anna	1775-1775
Lars	177? -1811
Anders	1779-
Pehr	1785-

Skiss:

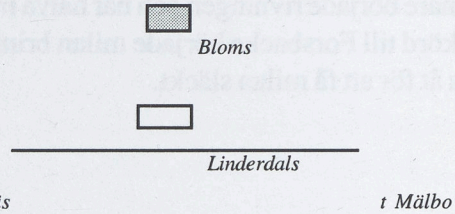

Markägare: Andersén

Registeringsby: **Vinnersjö Gisselbo**

Torpgrundets namn: **Skogs**

669 7860, 599657

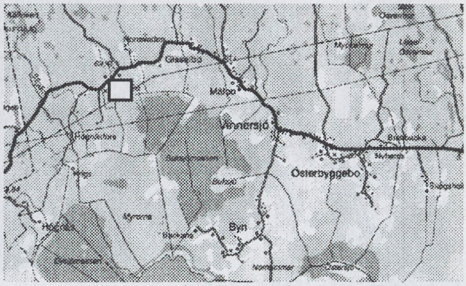

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Olof Ersson Skog	1872-	Fl t Årsunda 1894
Stina Jonsdotter	1859-	

Torpet låg mellan Nordins och Printz. Inga spår efter grund o.d. kan spåras.

Markägare. Nils Andersson

Registreringsby: **Vinnersjö Vinböle**

Torpgrundets namn: **JönsPers**

6697723,599472

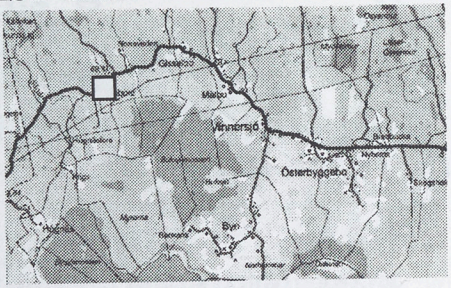

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Per Johan Nordin	1867-1932	F i Gisselbo
Helga Andersson	1894-1944	F i Högnäs
Rut Hulda Elisabet	1926-	Fl. t Österfärnebo 1943
Ingrid Kristina	1929-	" " "

Historik: Huset revs 1944 p.g.a. "nedsmittat" av lungsot.
Uthuslänga finns kvar.

Skiss:

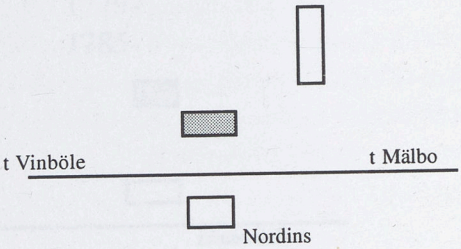

Markägare: Lind, Mälbo

6696825, 602525

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **KLAR-ERICs**

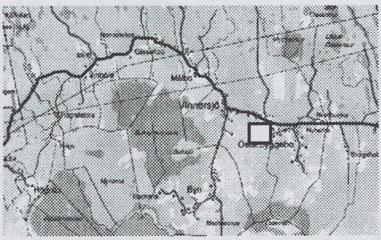

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Jon Jonsson	1826-1874	F i Ullanda
Anna Persdotter	1827-1915	Soldatdotter, f. Klar
Eric Jonsson	1852-1944	(Klar-Erik) Arbetare
Per	1853-	Bonde i Brunn
Anna	1856-	Fl t Valbo 1887
Greta	1860-	G m Olov Kronberg
Stina	1865-	G m Anders Östblom

Synliga rester: Grund intill trädgårdsstaketet vid Nygårds.
Historik:foton

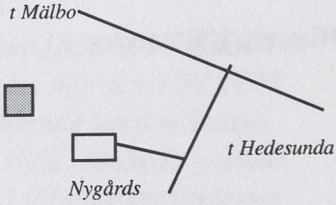

Clar-Eric
Markägare: Nicklas Rask

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Fechtars**

669652, 602596

Boplats från 1800-talet.
Utdrag ur soldatboken:
FECHTARE Nils Pehrsson
Antagen som soldat nr 72 den 10/12 1742. Längd 174 cm. Överförd hit den 10/9 1745. Avsked den 4/7 1778. Anmäld underhåll. Deltog i fälttåget i Pommern 1757-62.
Född i Hedesunda. Son till bonde Per Olsson och Karin Månsdotter, dotter till bonde Måns Jonsson och Lisbet Pehrsdotter i Mälbo nr 2, Hedesunda. Bosatta i Österbyggebo, Hedesunda.

Bebyggares namn:

Nils Pehrsson Fechtare	1721-1791
Karin Månsdotter	1726-1806
Elisabeth	1747-1813
Pehr	1749-1817
Kierstin	1752-1804
Karin	1753-1754
Carin	1755-1812
Nils	1757-1830
Olof	1768-1836

Historik: Källarrester.

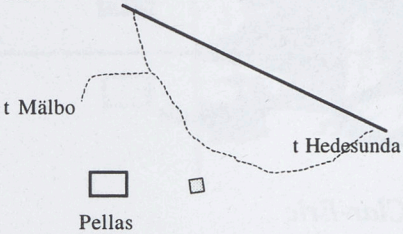

Markägare: Ekmans

669 6719, 602973

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Westers**

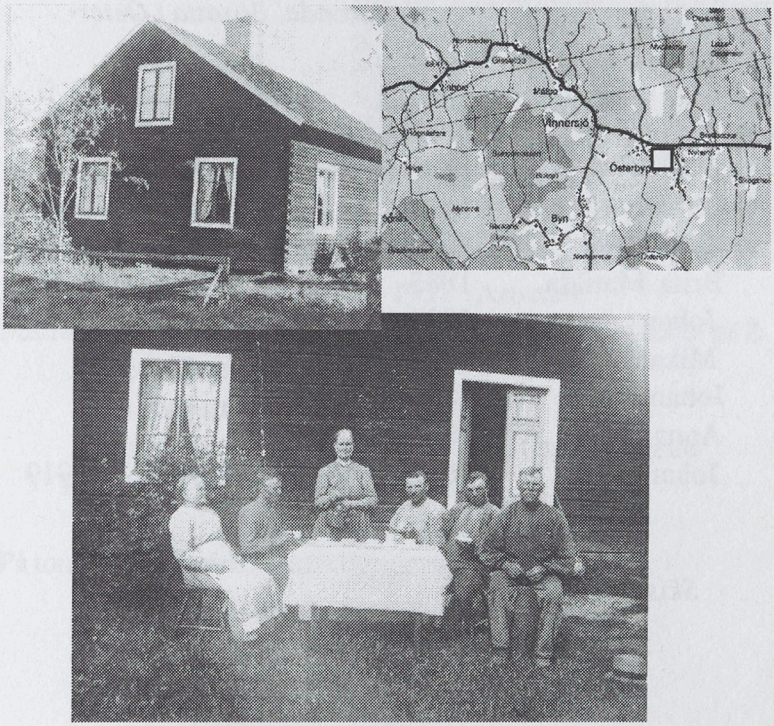

Brita Wester (1857-1940) bjuder grannar på kaffe vid soldattorpet Westers

Historik: Gården revs och kolades upp. Del av ladugården flyttades av Mikael Wester till nuvarande Westers.

Utdrag ur soldatboken: Lars Wester 1856-1917. Soldat nr 49 1878-1903 Antagen som soldat här den 15/1 1878. Längd 166 cm. Godkänd i förberedande korpralskolan 1882. Underkänd i korpralskolan 1882. Avsked i januari 1903, skada i högra foten. Deltog i fälttjänstövningarna 1888.

Född i Hedesunda. Son till kolaredotter Stina Larsdotter i Västerfallet, Hedesunda. Gift den 10/6 1878 med Brita Jansdotter, dotter till fördelstagare Jan Olsson Hedberg och Karin Andersdotter i Ålbo, Hedesunda, Bosatta i Österbyggebo.

Lars Wester	1856-1917	
Brita Jansdotter	1857-1940	F i Ålbo
Christina	1878-	
Lars	1881-	Fl t Österfärnebo 1906
Brita Matilda	1883-	Fl t Österfärnebo 1903
Johan	1886-1890	
Mikael	1888-1967	
Johan Emil	1891-1893	
Anna Regina	1894-	
Johanna	1897-	Fl. t Lohärad (UP) 1919

Skiss.

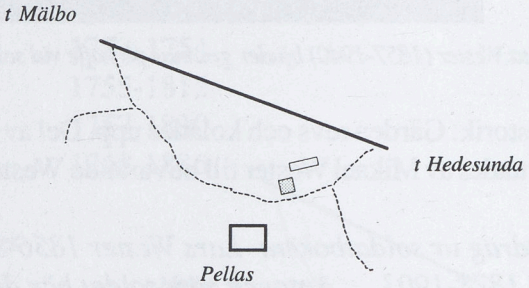

Markägare. Ekmans

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Backas**

669678 1, 602976

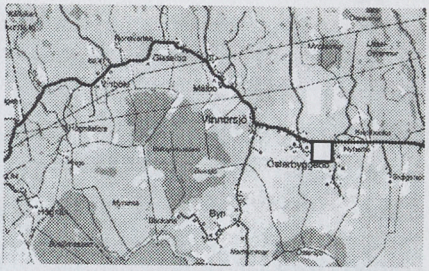

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Anders August Larsson	1888-1937	Arbetare
Maria Jonsson	1888-1948	f i Österbyggebo nr 2
Anders Elon	1911-	
Sven August	1915-1916	
Anna Maria	1917-	g t Österbyggebo
Ragnhild Birgitta	1920-	

På tomten har Stefan Jonsson byggt sin villa.

Skiss.

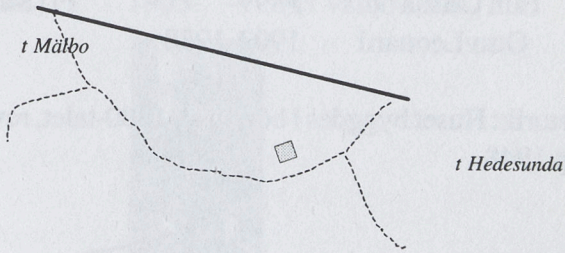

Markägare: Ekmans

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Östlins**

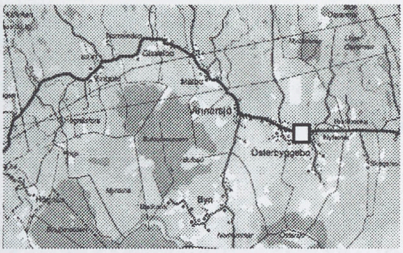

696802, 603042

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Anders Larsson Östlin	1860-1947	
Anna Andersdotter	1862-1903	F i Byn nr 5
Anders Hjalmar	1884-1887	
Frida Kristina	1885-	G t Gisselbo
Anders Hjalmar	1888-	Fl t Ovansjö 1921
Alma Erika	1890-	Fl t Valbo 1907
Lars Johan	1893-	Fl t Valbo 191
Anna Augusta	1895-	Fl t Gävle 1916
Karl Gerhard	1898-1898	
Elin Ottilia	1899-	Fl t Valbo 1917
Otto Leonard	1902-1938	

Historik: Huset byggdes i början av 1800-talet, revs och kolades upp 1948.

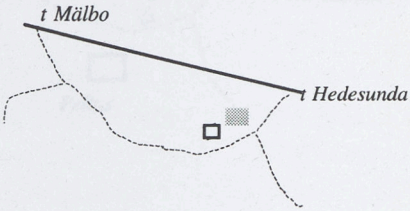

Markägare: Ekmans

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Sandins**

669 6976, 603 174

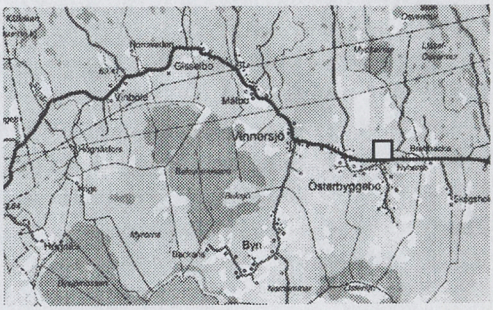

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Per Olof Sandin	1867-1904	Arbetare
Brita Ersdotter	1863-1952	F i Österbygggebo
Karl Johan	1889-	
Erik Viktor	1893-1893	
Arvid	1895-1895	
Erik Emanuel	1897-1898	
Elin Katarina	1900-	
Ester Sofia	1903-	Fl t Valbo 1908

Jonas Sandin 1841-1912
farbror till Olof född 1867

Markägare: Frisk

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Boplatsens namn: **Ängarna**

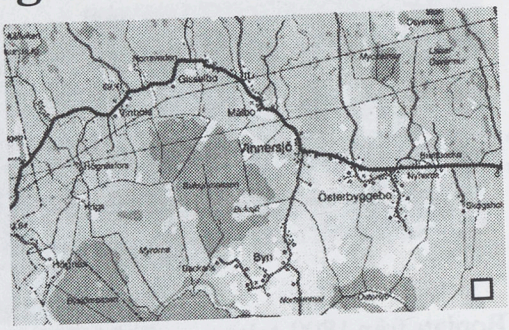

6695377,604119

Boplats från omkring 1900.
Sist boende var:

Johan Emanuel Hedqvist	1876-1945
Maria Carolina Andersson	1848-1942

Synliga rester: Grund, timmerlada.

Markägare: Tomas Jönsson

Registeringsby: **Vinnersjö Österbyggebo**

Torpgrundets namn: **Lundbergs**

6695858,604077

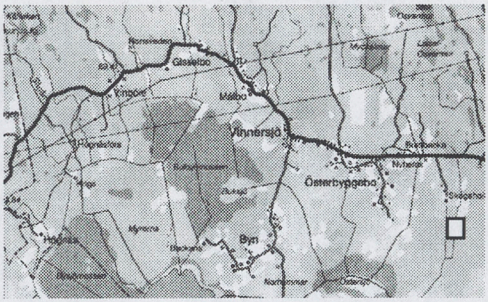

Boplats från 1800-talet.

Sist boende var:

Olof Olsson Lundberg	1841-1909	F i Byn
Anna Andersson	1856-1928	Fi Österbyggebo
Olof	1881-	G t " 1:sss
Erik Emanuel	1883-1964	
August	1885-1971	G t Gisselbo
Kristina	1887-	G t Byn
Anders Emil	1891-1893	
Anna Erika	1893-	Fl t Österfärnebo 1918
Anders Vilhelm	1895-	Fl t Valbo 1923
Olga	1897- 1900	
Viktor	1899-	Fl t Högbo 1929
Margareta	1903-	Fl t Österfärnebo 1920

Historik: Gården har ursprungligen stått i Mälbo och flyttats hit. Gården revs sedan och flyttades av Erik Lundberg till tomten mitt emot Konsumaffären, vid Byns vägskäl.

Skiss.

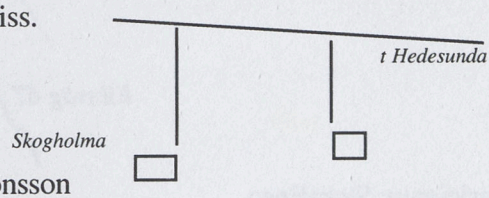

Markägare: Tomas Jönsson

Flösta

Registrerinsby: **Västbyggeby**

Torpgrundets namn: **Hjälms** (Banvaktsstuga)

669 ~~93~~ 062, 608710

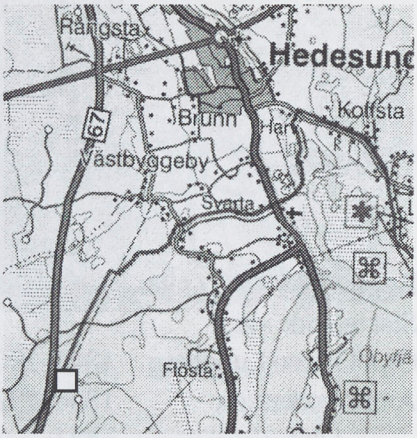

Sist boende var:
Banvakt Per Jansson med familj.

Historik: Huset revs omkr. 1950. Grund, brunn och en mycket välbehållen källare finns kvar. Stenmurar kring den uppodlade åkern intill bostaden.

Skiss.

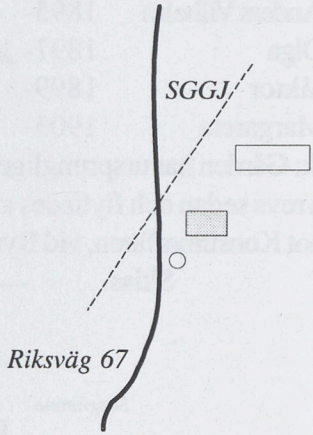

Markägare: StoraEnso

Haget

Registrerinsby: **Västbyggeby**

Torpgrundets namn: **Landins**

6695288,609752

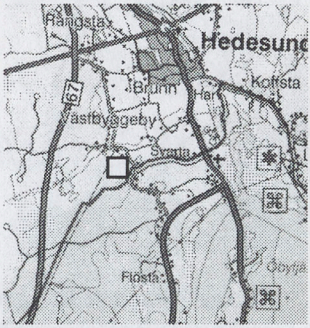

Utdrag ur soldatboken: *Per Landin.Antagen som soldat här den 11/10 1850. Längd 168 cm. Avsked den 8/12 1856 för stöld. Kommenderad till Långholmen 1853.*
Född i Hedesunda. Son till soldat nr 50 Per Persson Hedman och Brita Olsdotter i Svarta. Gift den 23/12 1875 med Stina Ersdotter, dotter till dagakarl Eric Nilsson och Carin Andersdotter i Landa, Hedesunda. Bosatta i Svarta

Sist boende var:

Per Landin	1831-1879 Soldat nr 108 åren 1850-1856.
Stina Ersdotter	1833-1919
Brita Stina	1876-1923

Historik: Huset revs mellan 1920-1930. Grund och källare finns kvar i den igenplanterade gårdstäppan.

Markägare: Per Olsson

Haget

Registrerinsby: **Västbyggeby**

Torpgrundets namn: **Gabriels** (Haget)

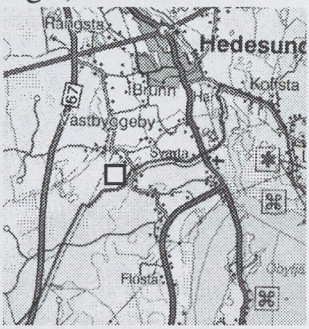

6695007, 609864

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Gabriel Carlsson Uggla	1856-1925	Klensmed. Fl. t Landa.
Stina Andersdotter	1853-1918	F i Böle
Carl	1880-1882	
Anna	1882-1886	
Carin	1884-	G t Landa
Kristina	1885-1886	
Anna	1888-	G t Västbyggeby
Kristina	1891-	
Gustaf Ernst	1895-	

Gårdsplatsen igenfylld av tippningsmassor.

Markägare: Per Olsson

Backa

Registrerinsby: **Västbyggeby**

Torpgrundets namn: **Blanks**

669 6170, 610184

Anders Lund

äg.

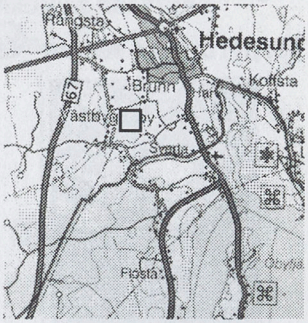

Historik:

Här var på 1700-talet ett soldattorp där soldaten Erik Persson Blank, f 1766, bodde. Därav kom torpet att kallas Blanks. Soldaten Blank omkom i Finska kriget den 27 jan. 1809, och vilar i finsk jord. Soldaten lämnade efter sig hustru och dottern Carin, f. 1794. Denne Carin fick 1833 en dotter som fick sin mors namn.

I Koftsta by föddes Olof Persson Sund. Han blev snickarkunnig och fick av bonden i Backa löfte om att uppföra en snickarverkstad. På så sätt kom han till Backa och snart hade han fäst sig vid soldaten Blanks dotterdotter. Det dröjde inte länge förän han hade både hustru och snickerifabrik. Nu glömdes hans rätta namn bort och han kallades allmänt för Blanks-Olle, men i kyrkboken står det:

Olof Persson Sund 31/1 1837-1924 18/9 Vigda: 10/5 1866

Carin Ersdotter 28/9 1833-1878 25/12 F i Backa

Efter hustruns död 1878 flyttade Olles syster Stina till honom och hjälpte honom med hushållsgöromålen.

1900 dog även hon och sedan levde Blanks-Olle ensam.

Blanks-Olle var en mycket skicklig hantverkare och ägnade sin levnad med att tillverka redskap för textilindustrin; spinnrockar, vävstolar, rännstolar, härvlar m.m.

Blanks-Olle byggde även en väderkvarn invid sin verkstad. Den drog både kvarnstenar, slipsten och svarv. Kvarnen var i drift ända fram till 1912 då en väldig storm raserade kvarnen.

På ålderns höst flyttade Blanks-Olle till Abrahamsgården vid Vestbloms i Brunn.

Kvar på boplatsen i Backa finns nu bara ett äppelträd.

Markägare: Br.Walleräng

6692800, 610523

Registreringsby: **Ålbo** Osäker

Torpgrundets namn: **Gubben i Murn**

3. Olof Johan Söder
24/6 1873 - 8/2 1957

4. Karin Olsdotter
18/2 1868 - 29/3 1938
Brönnfellet, Kjessmanebo

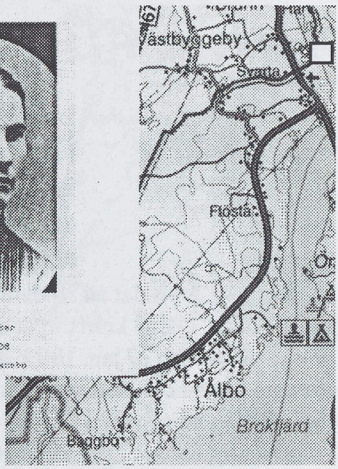

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Olof Johan Söder	1873-1957	
Karin Olsdotter	1868-1938	F i Källbäcken
Johan Harald	1898-	
Anna Viktoria	1900-	G t Byn
Karin Matilda	1903-	G t Mälbo
Ida Kristina	1906-	Fl t Valbo

Foto: Carl Fredrik Lindgren, Ålbo.
Johan Söder kör dynga med sin ko. Med på bilden är fr.v. hustru Karin, dotter Ida, mormor Anna (1837-1919) och Johan Söder.

Bilden tagen vid Smedsäng 1911.

Historik:
Huset revs i början av 1900-talet. Grindstolpar, husgrund, källare ingrävd i berget och rester efter uthus finns kvar.

Skiss.

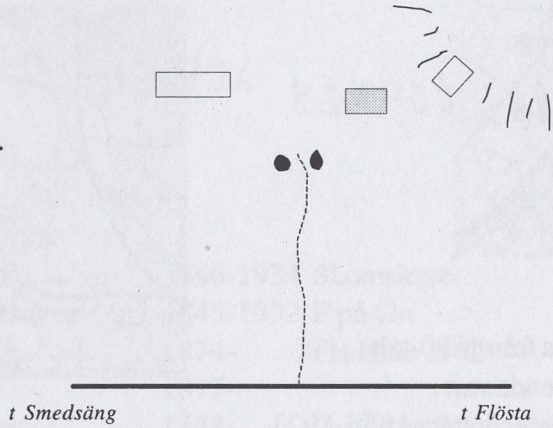

Markägare: Eklunds

Registrerinsby: **Ålbo**

Torpgrundets namn: **Tjärdals** (Namnet kommer från en in tilliggande tjärdal)

669496, 609828

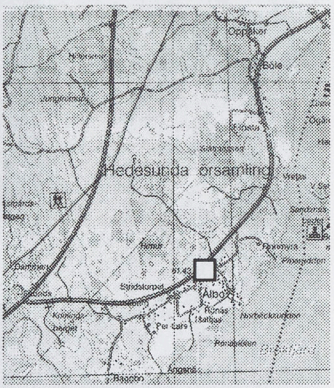

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:
Stina Pehrsdotter 1835-1923
Brita 1861- G t Ålbo nr 1

Tjärdals-Stina försörjde sig med att plocka bär och sälja dessa. Det berättas att hon en gång fick åka med en hästskjuts till torget i Gävle. Vid Gustavsbro råkade Tjärdals-Stinas tunna falla av vagnen och bärmosen rann ut på vägen bland hästgödsel och grus. Men Stina skrapade ihop allt sammans och ingen kund klagade på hennes vara.
När litermåttet infördes som handelsmått fick Tjärdals-Stina polisen på sig. Hon måste ha krönta litermått för att få sälja. -"Jag säljer inte efter liter", sa Stina. "Jag säljer efter mått." Därmed fick polisen nöja sig.
Stina hittades innebränd i sitt torp vid 88 års ålder.

Historik: Huset brann ned 1923. Husgrund, källare finns kvar.

Markägare:

Registrerinsby: **Ålbo**

Torpgrundets namn: **Wallners**

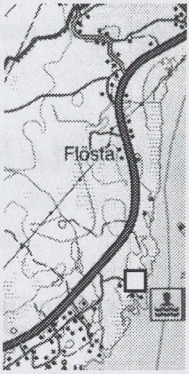

6691746, 610736

Boplats från 1800-talet.
Sist boende var:

Olof Wallner	1846-1934	Skomakare
Brita Andersdotter	1845-1932	F på Ön
Anna	1874-	Fl t Hille 1902
Johan	1877-	
Kristina	1888-	G t Ön nr 8

Historik. Husgrund, källare och rester efter uthus finns kvar.
Äppelträd, och syrenbuskar.

Skiss.

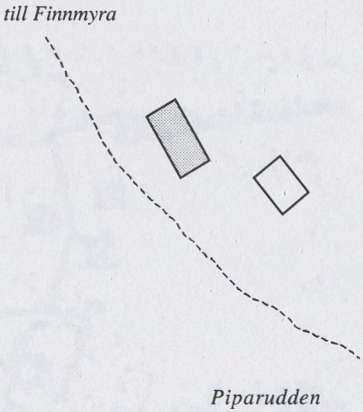

Markägare: Eklunds

Registrerinsby: **Ålbo**

Boplatsens namn: **Rönäs**

668 8808, 666 845

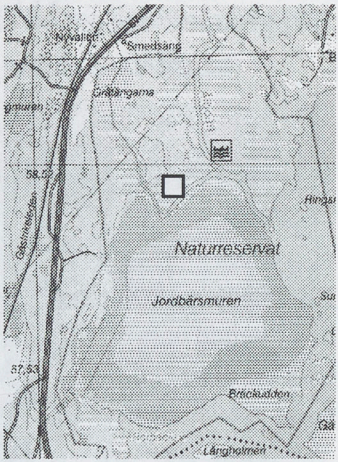

Boplats från 1600-talet.

Historik: *Rönäs nr 1. 1 öres land. Skatt med ränta 3 banco 8 silvermynt. Enligt lantmäteriets cartas beskrivning befinnes att Torp 1647, vid ändan av Ålbo skog och inpå Fernebo Cronoallmänning blivit uppröjt och efter förunts frihetsår 1656 skattlagt för 1 öresland. Avsöndrat från Ingevara nr 1.* Från 1713 brukades jorden under Ålbo nr 3 och användes som fäbodställe.

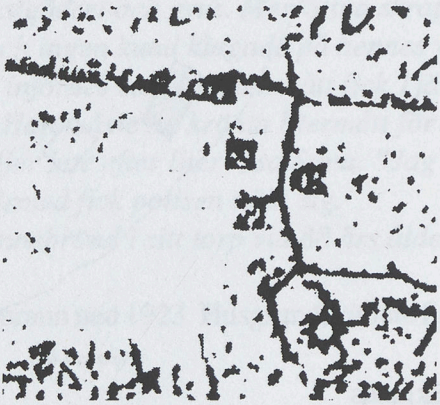

Utdrag ur gammal karta över Rönäs

Strax söder om bebyggelselämningarna finns en gravhög.

Sist boende var:

Joen Persson	1654-1658	
Per Mattsson	1659-	
Erik Persson	1660-1712	Drunknade i Dalälven
Malin Ersdotter	1663-1729	Flyttade till Ålbo med sina 5 barn.

Markägare: StoraEnso

Registrerinsby: **Ålbo**

Boplatsens namn: **Blomqvist**

669 0631, 608750

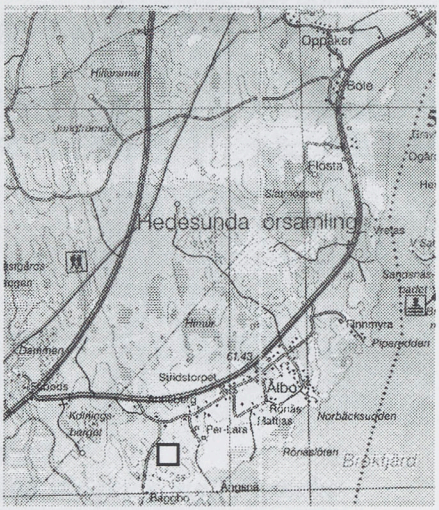

Historik: Grund.
Sist boende var: Erik Eriksson Blomkvist 1860-1931.

Ur Nils Andersson anteckningar från Ålbo kan vi läsa när han och hans morfar besökte Blomkvist en gång:

Några ord om detta bristfälliga hem som jag minnes det. Det var den sista bostaden i sin dåliga klass i Ålbo vilket ej ens någon järnspis blev insatt uti, utan den öppna spisen var den enda kok- och värmekällan trots Blomkvists bosättning där till 1930 talets början. Ingen väg ledde till denna bostad utan endast en upptrampad stig från Baggbo och en från PerLars.
Det rökte ur skorstenen, så han var säkert hemma. Vi kom Vi kom fram till den låga gården med spåntak om två små rum med ett skjul framför, vilket tjänstgjorde som förstuga,

Från ett besök minns Stig Andersson: Vid stengärdesgården glesnade skogen och hans gråa hus framträdde på en kulle. med en dörr vilken fastnat i golvet i sitt halva läge.
Där var två dörrar, en till köket, en till en kammare utan eldstad. Morfar försökte öppna dörren, men den var stängd. Hur det var så hördes ljud därinne och Blomkvist öppnade genom att ta av haken på innersidan och stod då framför oss med ansiktet fullt av raklödder. Liten och spenstig i byxor och skjorta.
Till vänster om dörren fanns den mycket låga öppna spisen där brasan brann och där stog några sotiga pannor, en pannring och den trebenta kaffepannan.
I hörnet bortom spisen och mellan sängen var utrymme för ved och vattenhink. Vatten hämtade han i Baggbo.
Sängen sträckte sig till det andra hörnet i det lilla köket. Tapeter fanns vid sängen som i det andra rummet för övrigt men illa medfarna. Vid sängen var de överklistrade med flera varv tidningar då han hade för vana att från sängen spotta ut snuset på väggen.
På väggen mot Baggbo-sidan fanns kökets lilla fönster med bord och stolar. Vid detta bord slutförde han rakningen, med vad han själv sade, en mycket vass Bengalare.
Vid nästa vägg vilken var kammarsidan stod en skänk samt hans kläder, vilka hängde på spikar på dörren till kammaren.
I taket fanns två åsar vilka takbrädorna låg på, svarta genom årtiondens nedrökning från den öppna spisen.
Detta var Blomkvists bostad, ett rum knappt 4 gånger 4 meter där han jämte 5 syskon växt upp.
Denna Blomkvist är en av de få vilka är nöjda med sitt liv, trots den armod och fattigdom han i hela sitt liv kämpat med. Hans livs glädje och höjdpunkt var att utöva sitt musikaliska kunnande på enradigt dragspel och nyckel-

harpa, Otaliga är de danser han spelat till.
Med nyckelharpa spelade han till dans en gång i Flösta. Vid hemfärden på natten var vägen glashal och han vågade ej bära nyckelharpan, med risken att falla omkull och slå sönder sin kära ägodel. Han fäste då ett snöre i den och drog den som en kälke efter sig.
Vackra vår- och sommarkvällar satt han på förstugekvisten och spelade sitt dragspel till synes för naturen. Dessa toner nådde långt, till glädje för omgivande grannar.
Han var även en god sångare, något som han ofta utövade vid rodd på sjön. Vid upprymt tillstånd hördes hans vackra röst ofta med skillingtryck.
Blomkvist var en bohem och levde för dagen utan ordnat arbete. Frågade någon honom om hjälp var hans svar:
- Vaknar jag i morron bitti, kommer jag.
Stängning av gärdesgårdar och iordningsställande av hånk till dessa, var det arbete han gillade.
Under Blomkvists sista år märktes att han var bräckt av sjukdom. Grannarna talade med honom att vistas på ålderdomshemmet, något som han ställde sig avvisande till. Men livet har sin bittra gång och han måste finna sig i det.
Den tidens kommunalpamp i Hedesunda, Anders Andersson infann sig hos Blomkvist en dag med beskedet att han måste flytta till ålderdomshemmet, då de ej kunde hava ansvar för hans vistelse i sin stuga. Blomkvist kände sin skröplighet och måste finna sig i detta erbjudande eller "ultimatum". "Du får gå till ålderdomshemmet", yttrade Andersson, vilket Blomkvist tog mycket illa upp och tillade, " han åkte bil fast han var frisk".

Han slapp gå till ålderdomshemmet. Baggbo-Jonas skjutsade honom med häst och trilla, vilket var välbehövligt då hans krafter var mycket nedsatta. Vid färden genom Ålbo by

uppmanade han Jonas att köra fort så att ingen skulle se honom, då han skämdes för sin belägenhet att måste anlita fattigvården.
Hans död kom endast efter någon månads vistelse på ålderdomshemmet. Grannarna trodde han hade kräftan, vilket är troligt, men kan inte sägas med bestämdhet då han aldrig kom under någon läkarvård.
De 40 kronor som han hade sparat räckte till begravningskostnaden.
Blomkvist hade levt ett långt och fattigt liv, men aldrig legat någon till last. Några blommor blev aldrig satt på hans grav och nu vet ingen var han ligger.

Efter hans död blev bostaden såld på auktion till Lars Andersson (Baggbo-Lasse) för 13 kronor. Timret användes till påbyggnad av gården Malms eller Lars Anders som vi nu säger.

Registrerinsby: **Ölbo**

Torpgrundets namn: **Abborres** (Abborshöljan)

6699683, 612726

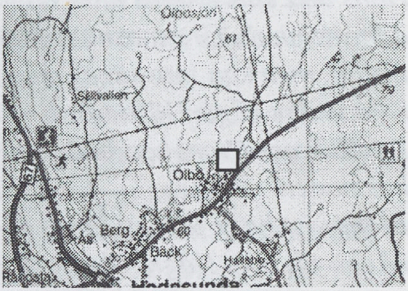

Gammal boplats, soldattorp från 1700-talet.
Rester efter grund. Tvättplats i höljan med brygga.
Utdrag ur soldatboken:
No 33 Olof Larsson
Abborre. Indelt soldat 1712-1740.
Antagen som soldat här i september 1713. Kan läsa, men inte skriva. Avsked den 25/6 1740, alldelens lam i vänstra benet och kan ej uthärda med någom marsch. Kommenderad till Stockholm 1719.
Född i Hedesunda. Son till soldat nr 43 Lars Larsson och Ingeborg Olofsdotter i Vestbyggeby. *Gift den 6/1 1716 med pigan Kierstin Jansdotter i Ölbo. Bosatta iÖlbo, Hedesunda.*
Sist boende var:

Olof Larsson Abborre	1694-1758
Kierstin Jansdotter	1684-1761
Lars	1717-
Olof	1721-

Skiss:

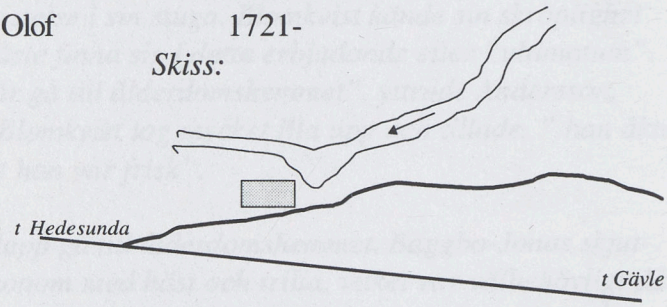

Markägare: Per Gustavsson

Registrerinsby: **Ölbo**

Torpgrundets namn: **Kroks**

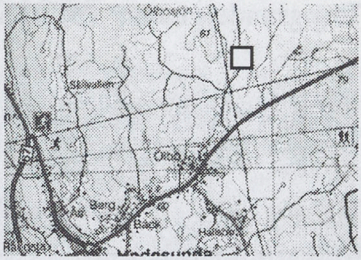

6701363, 613771

Utdrag ur soldatboken:

1810-1822 Krok Johan

Soldat vid Savolax regemente i Finland 1805-08. Antagen som soldat här den 18/4 1810. Längd 168 cm. Avsked den 7/5 1822, blessyr i vänster arm och kontusion i vänster knä. Anmäld till underhåll. Deltog i fälttågen i Finland 1808, där han blev blesserad, samt mot Norge 1813-1817, till Medelpad 1820.

Född i Savolax, Finland. Gift 1:a gången den 15/4 1811 med Caisa Ersdotter, dotter till soldat nr 35 Erik Andersson Trygg och Cristina Eriksdotter i Ölbo, Hedesunda. Gift 2:a gången den 21/12 1832 med Anna Andersdotter, dotter till bonde Anders Larsson och Anna Pehrsdotter i Västbyggeby, Hedesunda. Gift 3:e gången den 4/2 1837 med Lena Jonsdotter, änka efter bonde Anders Samuelsson Hagberg i Haget nr 2, Hedesunda. Bosatta i Ölbo, Hedesunda.

Sist boende var:

Johan Krok	1784-1850	Omgift
Caisa Ersdotter	1872-1813	F i Brunn
Stina	1811-1813	
Anders Johan	1815-	Bosatte sig på Ön
Jonas	1818-	Fl t Tierp 1834
Maria	1821-	Fl t Tierp 1842
Johan	1823-	Fl t Gävle 1851
Olof	1825-	Fl t Tierp 1842

Johan Krok	1784-1850	Omgift
Anna Andersdotter	1791-1833	F i Vestbyggeby

Johan Krok	1784-1850	
Lena Jonsdotter	1793-1871	Änka fr Haget

Markägare: Sven Erik Hedström

Registrerinsby: **Ölbo**

Torpgrundets namn: **Stål**s

6699452, 615297

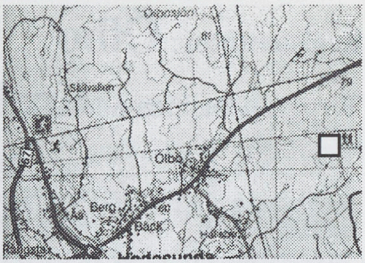

Utdrag ur soldatboken:
1806-1813 146 Stål Lars Larsson
Antagen som soldat nr 68 den 8/2 1806. Längd 176 cm. Överförd till nr 43 den 16/5 1813.Död vid Göta Kanal den 9/5 1813.Deltog i fälttågen i Finland 1808-09.Kommenderad till Stockholm 1806, till Drottningholm 1807, till Göta Kanal 1813.
Född i Hedesunda. Son till bonde Lars Andersson och Anna Jonsdotter i Rångsta nr 2. Gift den 17/11 1803 med Cristina Pehrsdotter, dotter till bonde Pehr Nilsson och Brita Larsdotter i Ölbo nr 2. Bosatta i Ölbo, Hedesunda..

Sist boende var:

Lars Larsson Stål	1780-1813
Cristina Pehrsdotter	1774-1842
Pehr	1803-1865
Lars	1804-1885
Anders	1811-1813

Markägare: Anders Berg

Registrerinsby: **Ölbo**

Torpgrundets namn: **Qvists**

6698970, 613330

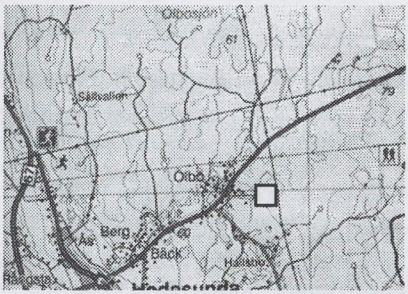

Boplats från 1800-talet.
Historik: Grund och källare.

Utdrag ur soldatboken:
1847-1885 105 Qvist Anders
Antagen som soldat här den 1/12 1847. Längd 172 cm.
Skarpskytt. Avsked 1885.
Född i Hedesunda. Son till fördelstagare Gustaf Adolph Engström och Stina Andersdotter i Bäck nr 3, Hedesunda.
Gift den 28/12 1876 med Anna Brita Hemberg från Gävle.
Anna Brita Hemberg och barnen flyttade till Valbo, Gästrikland 1903..

Sist boende var:

Anders Qvist	1826-1887
Anna Brita Hemberg	1752-
Anna Stina	1877-
Brita Erica	1878-
Margareta	1880-
Anders	1882-
Erik Gustaf	1887-1888

Markägare: Willy Linander

668 9549, 611803

Registrerinsby: **Ön**

Torpgrundets namn: **Heds**

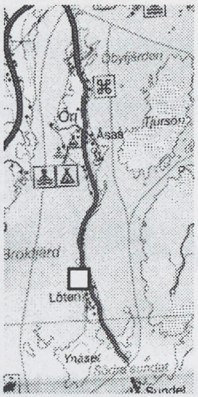

Boplats från 1870-talet.
Historik: Grund och nedfallen skorstensmur kan spåras. Fruktträd, körsbärslund.

Utdrag ur soldatboken:
1872-1897 No 42 Hed Anders
Antagen som soldat här den 17/2 1872. Längd 178 cm. Underkänd i förberedande undebefälsskolan vid Mohed 1875. Underkänd i timmermansexamen 1880. Avsked den 26/8 1897, betydliga åderbråk på vänster ben. Tjänt utmärkt väl. Får avvakta underhåll. Deltog i fälttjänstövningarna 1888. Kommenderad till Vaxholm 1875, till Ladugårdsgärdet 1878, till Sundsvall 1879.
Född i Hedesunda. Son till soldat nr 47 Eric Persson Lindberg och Johanna Marshand på Ön. Gift 1:a gången den 6/4 1874 med Stina Perhsdotter, dotter till dagakarl Pehr Ersson och Christina Ersdotter på Ön, Hedesunda. Gift 2:a gången den 29/5 1884 med Anna Stina Olsdotter, dotter till soldat nr 39 Olof Helin i Dalkarlbo och piga Brita Ersdotter i Trallet, Hedesunda. Bosatta på Ön, Hedesunda. Familjen flyttade till Östervåla, Uppland 1903.

Sist boende var:

Anders Hed	10/3 1887-
Stina Pehrsdotter	1847-1881
Stina	1874-1889
Johanna	1875-1882
Maria	1878-
Per	1879-1881
Anna Stina Olsdotter	1852-
Erik	1885-
Beda	1887-
Johanna Erika	1889-

I Hembygdsföreningens arkiv finns Heds lönekontrakt förvarat.

Ur kontraktet kan vi läsa följande:

4) Byggnadsplats jemte derpå uppförda byggnader samt odlingsland skall soldaten och hans blivande hustru begagna i sin och sin hustrus lifstid, så framt han tjenar i 25 års tid, men icke i den hustrus lifstid om han skulle ingå äktenskap efter erhållet avsked.

5) Till uppförande af nödiga husbyggnader bestående af stugbyggnad med förstuga, kök, 2: ne kamrar, 16 alnar lång, 14 alnar bred och 5 1/2 alnar hög på vägglaget. Trösklada med loge och golv, hvilket sednare må anses som foderrum. Fähus med svale samt vedvod, tages timret af N:o 1,2 och sub 2 på Ön. dock skola uthusen byggas under samma taklag. Timret till dessa byggnader hugges efter anvisning av soldaten, men framföres till byggnadsplatsen af samtliga rotehållare. Sågtimret, som ock hugges av soldaten, forslas av rotehållarna till närmsta sjöstrand på ett ställe där soldaten är skyldig samma virke till Söderfors Bruk flotta. Kostnaden för timret från flottledens slut och till sågen jemte brädernas forsling till byggnadsplatsen, bestrides af samtliga rotehållare, dock vare soldaten skyldig att vid sågningen vara närvarande och behjälplig.

Hedesunda den 13 februari 1872
Olof A Olofson N:o 2 Ön
äfven innehavare af s 2
Anders Ersson N:o 1 på Flaten
Lars L Andersson N:o på Ön för N 1
Per Englund för N:o 1 på Ön
Anders Andersson N:o 1 Östanhede

Med förestående Kontrakt förklarar jag mig till alla delar nöjd och förbinder mig till dess uppfyllande, samt att i Sparbank insätta Riksd 5 Rmt årligen på tid, som af befälet närmare bestämmer. Anders Ersson Lindgren

Markägare: StoraEnso

Registrerinsby: **Ön**

Torpgrundets namn: **Hults**

669 00 80, 611 654

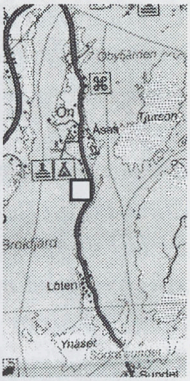

Gårdsnamnet kommer av soldaten Hult.

Utdrag ur soldatboken:

1815-1843 No 70 Hult Jonas Jonsson

Antagen som soldat här den 15/8 1815. Längd 168 cm. Avsked den 28/6 1843, attesterad sjuklighet.Tjänt med beröm. Får avvakta underhåll. Kommenderad till Medelpad 1820, till Väddö kanal 1821 och 1832, till Vanäs på fästningsbygge 1824, till Rindö 1842 och där under arbete i smedjan skadat vänster axeln, bevis däröver erhållit av läkaren på stället.

Född i Hedesunda. Son till bonde Jon Larsson och Carin Jonsdotter i Sevalbovreten. Gift den 21/12 1819 med Stina Benctsdotter från Nora, Uppland. Bosatta på Ön, Hedesunda.

Jonas Jonsson Hult	1794-1849
Stina Benctsdotter	1789-1866
Stina	1820-1909
Jonas	1823-1824
Anna	1823-1902
Greta	1826-1903
Cajsa	1830-1834

Sist boende var:

Per Olof Persson (Hult-Olle)	1869-1949	Styrman och byggnadsarbetare. Senare t Jugabsbo.
Anna Greta Eriksson	1873-1915	F i Jugansbo

Markägare: Hedesunda Dansförening/Hedesunda Idrottsförening

Registrerinsby: **Ön**

På Ön finns det flera boplatser som det inte gått att spåra bebyggares familjedata. Det kan kanske framkomma uppgifter senare och då tillföras denna dokumentation.

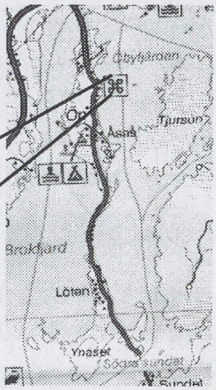

Några boplatser är följande:

Pilarna visar ungeliga boplatser. 1) 6693371, 611871

1. Mellangårds. Källarvalv finns kvar.
2. Herrgårds. Grundet efter "rätta" Herrgårds finns bakom nuvarnde byggnader. Gården brann ner 1903.

2) 6693306, 611934

Citat ur "*Från Hedesunda*" (1923):

På Öhns herrgård bodde och regerade Herr Jägmästare Olof F Rudbeck född 1723, och hans hustru Fru Eva B. Ström, född 1730, död 1777: hustru no. 2 Fru Margareta Christina Valstierna, född 1755 i Järlåsa; döttrar i 1:a giftet, Fröken Fredrika Lovisa, född 1755, och Fröken Eva Ulrika, född 1758, och sonen Herr Hofjunkaren Olof P. Rudbeck, född 1751, och hans Fru f. Lybecker å Hammar-by. med familj. Vid herrgården fanns även Landtjägaren Magnus Holmström, född 1734; Inspektor Pontelius, född 1728, och hans hustru Anna Halenia och sonen Laurent, student; Förgyllare Ahlbom, Herr Trädgårdsmästare Marchand, gift med Länsmannsdottern Brita Lisa Kihlström, samt i övrigt en hel stab av tjänare, jägare och torpare.

Av herrgården på Öhn finns nu endast några tomtstenar, gropar, ett gammalt hebbre och en förväxt trädgård, med spår av terrasser och med ännu bibehållna gamla knotiga träd, som vittnar om vad den en gång varit. På ruinerna av den nedbrunna herrgården står nu ett bolagshus, i vardagslag benämnt "herrgåln".

Till detta åldriga ställe är knutet ett historiskt minne av en händelse, som kunnat bli ödesdiger nog. *På sin resa från riksdagen i Gävle 1792 tog konung Gustaf III - den stora kungsvägen går här förbi - in över natten hos sin gunstling gamle Överjägmästaren. Det var pomp och ståt, det var glädje och gamman, såsom överallt där tredje Gustaf kom; det var stor belåtenhet vid bordet, som dignade av läckert vilt från öarna, av färsk fisk från älven och uppfriskande alster från mäster Marchands väl gödslade trädgårdssängar; men där ute i trädgården, dold av skymmande lövverk, låg med mordvapnet i hand en av konungens dödsfiender - Ankarström själv, som bodde i Älvkarleby. Dock, i den natten fann konspiratören intet tillfälle. Konungen var räddad den gången.*

Denna händelse är ej upptecknad, men som sägen därom lever här.

Rudbeck var anställd av Söderfors Bruk och hade bland annat som uppgift att kontrollera Hedesundas samtliga sågverk, så att de inte sågade mera än tilldelad kvot.

Rudbeck deltog i det kommunala och var en stridbar herre, bl.a. lär han ha klappat till kyrkoherden vid ett sammanträde.

3. Hedlunds gamla grund. Gården flyttades 1909 till nuvarande plats.

4. Knapps. Soldaten N:o 38 Knapp 1757-1819, var född i Mora. Knapp deltog i fälttåget i Finland 1788-1790. Fick avsked p.g.a. sjukdom 1807. Grundet har ej kunnat spårats, men Knapps-vreten finns öster om vägen 200 m S om infarten till Sandsnäs.

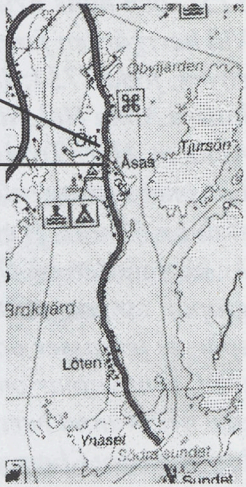

3.) ~~6690700, 611694~~
4.) 6692188, 611772
6692129, 611842

Registrerinsby: **Östveda**

Torpgrundets namn: **Karls**

6695764, 614572

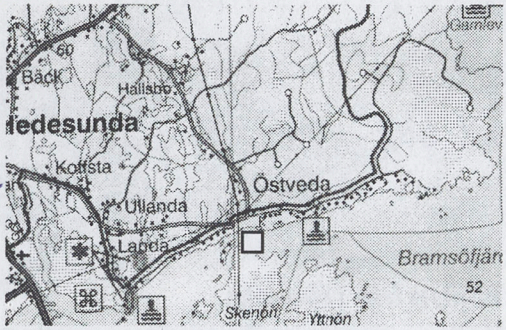

Boplats från 1800-talet.
Grund, äppelträd.
Sist boende var:
Per Jansson med familj. Hitflyttat från banvaktsstugan "Hjälms", Västbyggeby.

Gården revs 1944.

"Karls" sett från älven.

Markägare: Tord och Bertil Eklund

Registrerinsby: **Östveda**

Torpgrundets namn: **Lunds**

669 6182, 615 764

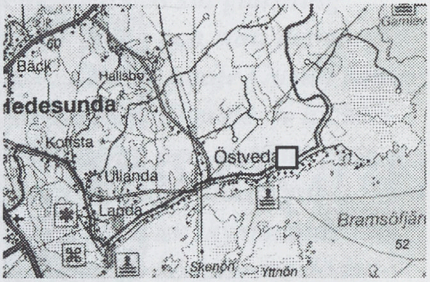

Boplats från 1800-talet.

Källaren finns kvar. Rester efter soldattorp.

Utdrag ur soldatboken:

1847-1877 Nr 53 Lund Anders Olsson. Antagen som soldat här den 22/2 1847. Längd 166 cm. Befordrad till vicekorpral den 30/6 1890. Genomgick underbefälsskolans 2:a klass vid Mohed 1868. Befordrad till korpral den 31/7 1872. Avsked den 26/6 1877, enl. läkarintyg. Tjänt berömligt. Får underhål genast. Kommenderad till Stockholm 1848, till Vaxholm 1862 och 1867, till Sångamo 1869, till Gävle 1869 och 1875, till Långholmen 1875.

Född i Hedesunda. Son till dagakarl Olof Olsson och Anna Jansdotter i Flösta. Gift den 26/12 1851 med Stina Olsdotter, dotter till dagakarl Olof Olsson och Stina Persdotter i Bälgsnäs, Hedesunda. Bosatta i Östveda, Hedesunda.

Sist boende var:

Anders Olsson Lund	1829-1896
Stina Olsdotter	1827-1913
Anna	1851-
Stina	1856-1856
Olof	1858-
Anders	1868-

Markägare:

Registrerinsby: **Östveda**

Boplatsens namn: **Norrgårds**

Osäker h.

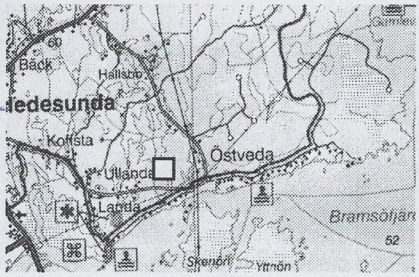

6695924, 613802
5668 580

Boplats från 1600-talet.

Sist boende var:

Erik Olsson Ström	1856-1916	Bonde
Stina Olsdotter	1854-1940	F i Landa nr 2
Brita	1880-	
Erik Emil	1889-1901	

Skiss:

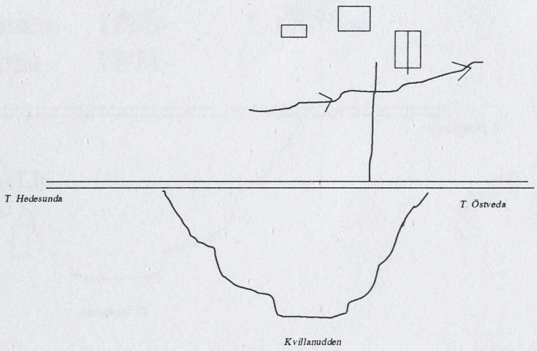

Markägare: Marianne Philstrand

~~669558, 613955~~

Registrerinsby: **Östveda** Osäker k.

Torpgrundets namn: **Sotars**

669547, 613731

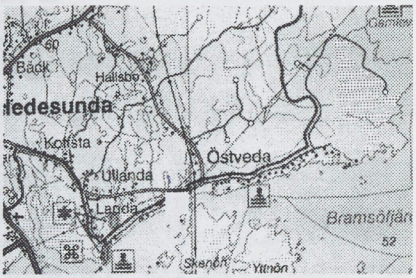

Boplats från 1600-talet.

Historik: Grundet överfyllt. Källare, äppelträd och syrenbuskar.

Sist boende var:

Anders Andersson	1875-1947	Bonde, Sotare.
Karin Persdotter	1875-1963	F i Harv

- - -

Klas Gustav ("Gråden")	1912-1969

- - -

Skiss:

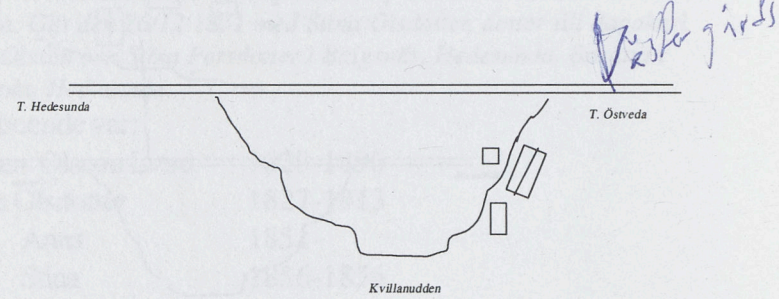

Markägare: Östlund

Registreringsby: **Östveda**

Boplatsens namn: **Frids**

669 6356, 616172

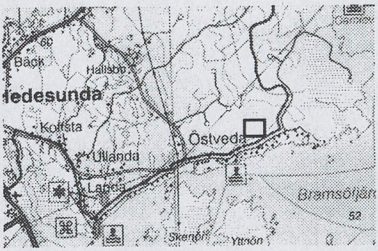

Boplats från 1800-talet.

Sist bodde här:

Anders Gustaf Qvist	1858-1938	Fr Hällby. Bonde I Östveda nr 7 s 1890
Carin Larsdotter	1859-1952	F I Hällby
Lars Arvid	1885-	Skohandlare i Brunn
Johannes Emanuel	1887-1888	
Anna	1889-	G t Bäck
Algot Johannes	1890-	G t Brunn
Agar Katarina	1894-	

Markägare:

Registreringsby: **Östveda**

Torpgrundets namn: **Sjögrens**

669285, 616460

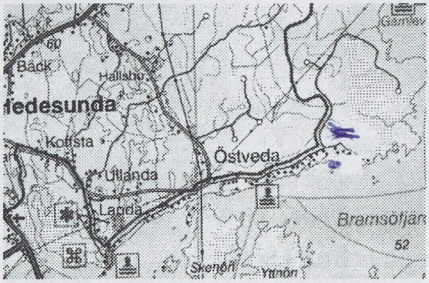

Soldattorp från 1800-talet.

Historik: Rester av grund. Gården revs och flyttades på 1920-talet.

Sist boende var:

Utdrag ur soldatboken:

1890-1904 Sjögren Per August

Antagen som soldat här den 2/12 1890. Längd 171 cm. Avsked den 8/9 1904 , nedsatt syn och plattfot. Tjänt utmärkt väl.

Född i Tierp, Uppland. Gift den 16/2 1895 med Augusta Gustavsson från Söderfors, Uppland. Bosatta i Östveda, Hedesunda.

Per August Sjögren	*1/6 1872*
Augusta Gustavsson	*17/5 1867*
Jenny Elisabet	*21/7 1896*
Gerda Margreta	*20/7 1898*
Elin Augusta	*6/8 1900*
August Ivar	*24/4 1903*
Märta Astrid	*27/1 1906*

Markägare:

Historier och skrönor

Varje boplats har nog sin historia. Tänk om man kunde mera om varje grund och dess bebyggare. Några historier eller skrönor får plats på denna sida:

En historia som berättats vid en boplats. Den handlade om torpets fattige ägare, som fick en halv säck sättpotatis av en givmild granne. När hösten kom frågade grannen:
- Hur det gick med potatisen? Gav den någon bra skörd?
- Den måste vi äta upp, svarade torparen med nedslagen blick. Vi hade inget annat att äta då...

Vid ett av torpen ligger en gammal handvevad symaskin kvar, mot den nedrasade timmerväggen.
Tänk, om den kunde berätta, vad det hade arbetats och sparats innan den här nymodigheten kunde inköpas. Tänk vilken lycka att med maskin kunna lappa och sy barnens kläder.

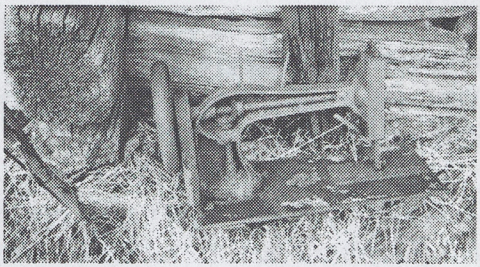

Om Olof (Skänk-Olle f. 1843) går många historier. Han lär ha varit inne i Gävle vid den stora stadsbranden och då kommit över en större summa pengar som han förvarade i en väska. Den där väskan bar han alltid med sig och ungdomarna retades med honom och ville ta av honom hans hemliga väska.
Skänk-Olle dog med sin hemlighet och ingen vet om Olle var "rik" eller om det bara var drömmar.
Skänk-Olle ville inte dagsverka hos bönderna och ett talesätt efter honom lyder:

"Hellre kryper jag på ärtor till stan, än att jag hjälper bönder". Barnen skrämdes med: "Lyd, annars kommer Skänk-Olle och har ihjäl er!" .

Vid torpet hade man en bräda vid dörren som tjänstgjorde som almanacka. I brädan var 31 hål borrade och en pinne flyttades för varje dag. Så kom julen och julafton hade firats. På julmorgonen kulle torparen gå på julotta. Han var ute i god tid och när han kom till sockenkyrkan, så låg den tyst och öde. Klockaren och kyrkvaktmästaren hade väl försovit sig, tänkte han. Klockan var fem på morgonen och julottan skulle börja klockan sex, och då skulle kyrkan vara uppvärmd. Nej, han fick allt knacka på hos den sovande klockaren.
Den nyvakne klockare tittade storögt på den långväga fridstöraren.
- "*Gå hem, det är tre dagar kvar innan det blir julotta*", sade klockaren och drog igen dörren.
Det var bara för torparen att gå den dryga milen hem igen och flytta tillbaka pinnen på "almanackan".

Lars Olsson (Kött-Lasse) var dagsverkare. Öknamnet hade han fått för att han var skäligen misstänkt för att stjäla fläsk hos bönderna i Sevalbo när de hade slaktat.
Okontant var han med närmsta granne, Lars Andersson i Hällskog. De talade inte med varann. En sen, mörk höstkväll möttes de två på älven i var sin eka. De kände igen varandras år-knarr och Hällskogarn ropade ut i mörkret: "kött är gott". Kött-Lasse svarade omgående: "Brukets timmer är bra". (Hällskogarn hade bättrat på sin ladugård med timmer som han tagit utan lov från Bruket).

Östrands. Om Östrand vet vi att han var skomakare och att grannböndernas pojkar retades med "gubben Östrand" och petade omkull gubbens pligglåda. När Östrand jagat iväg odågorna fick han krypa omkring på golvet och plocka pligg.

Det gällde att ta tillvara på all tid. Det berättas att en torpare inte hade tid att sola sig på sommaren, fast han visste att solen var nyttig för huden. Nej, det fick han passa på att göra när han satt på slåttermaskinen. Det var soligt och varmt och då kunde han göra dubbel nytta.
Att flugor och broms och grannar var nyfiken på den helt nakne slåttermannen, det bekom honom inte ett dugg.

Sanning eller skröna?
Låt historierna vandra vidare. Berätta vad Du vet eller hört om de gamla torparna!

Personer som bidragit med kunskap och hjälp:

Eklund Torsten
Englund Jan
Eriksson Elis
Eriksson Göta
Forslund Erik
Frisk Brynolf
Hellström Östen
Jönsson Folke
Linander Kjell
Lindrot Sven
Lund Stina
Lännerström Bengt
Lundqvist Lennart
Nordling Olle
Persson Birger
Persson Stig
Simonsson Josef
Sterner Jan
Sundström Erik
Wester Henry
Öblom Henry
Östblom Lisbet